

หลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุ
หรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง

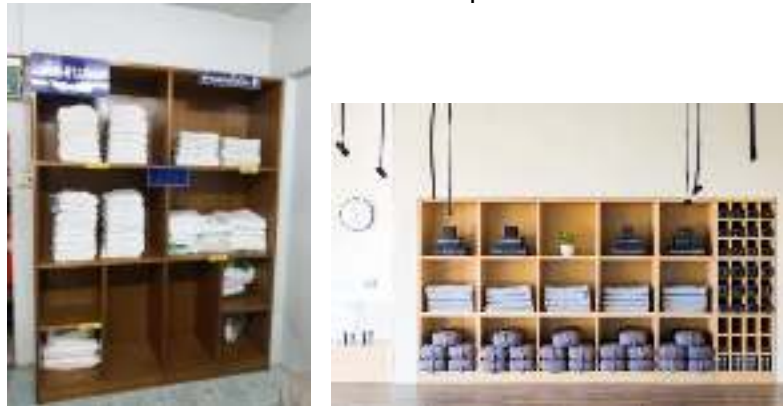
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง

ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. อุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร สำหรับระยะห่างเตียงมีการจัดความกว้างระหว่างเตียงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ๒.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดห้องเรียนภาคปฏิบัติ
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้ามศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับการใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑. ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ			
๑.๑ สถานการณ์ผู้สูงอายุ	- นโยบายการดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร - สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุ - สถานภาพทางเศรษฐกิจ - ความต้องการในการดูแล	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ
๑.๒ การเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ	- ร่างกาย - จิตใจ - สังคมเศรษฐกิจ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๓ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้งหน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูกและระบบกล้ามเนื้อความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนโครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกาย	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูก หรือภาพโปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูกในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้อย่างสะดวกและพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - การลดหย่อนค่าโดยสาร - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - เบี้ยยังชีพผู้พิการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ
๑.๕ เจตคติต่อผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานเจตคติต่อผู้สูงอายุ
๑.๖ การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน	- การสื่อสารที่เหมาะสม - ทักษะการฟัง	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐาน การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ			
๒.๑ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุเฉพาะโรค		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานอาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์สำหรับด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ ๒.๑ โมเดลอาหารแบบจำลองอาหารหลัก ๕ หมู่แบบรวมจานเดียวโดยแบ่งตามสัดส่วนโภชนาการของผู้สูงอายุ ๒.๒ อุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร เช่น หม้อน้ำซุป กระทะอเนกประสงค์ กัดม้น้ำจาน ชาม ช้อน ส้อม เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างโมเดลอาหาร ตัวอย่างอุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ความรู้ด้านโภชนาการ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์ ความรู้ด้านการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ลูกบอลออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่น เสื่อโยคะสำหรับผู้สูงอายุ มีพื้นยืดเกาะเพียงพอเพื่อป้องกันไม่ให้ลื่น และดัมเบลสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างลูกบอลออกกำลังกาย ตัวอย่างเสื่อโยคะ ยางยืดสำหรับยืดเหยียด ไม้พลองสำหรับรำไม้พลอง

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ
๒.๔ การจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทสวดมนต์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม
		๒. อุปกรณ์สำหรับการจัด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		กิจกรรมนันทนาการและการ ชะลอความเสื่อม เช่น เครื่องดนตรี เช่น กีตาร์ กลอง แทมบูลิน ฯลฯ และประเภท วัสดุ/อุปกรณ์ เช่น กระดาษสี ต่างๆ กรรไกร ลูกปัด เชือกร้อย ลูกปัด หมากรุก เป็นต้น	 ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการ
๒.๕ การจัด สภาพแวดล้อมให้ เหมาะสมและ ปลอดภัย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	(การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย
		๒. เตียงนวดหรือเบาะนวด พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดที่มีการเตรียมความพร้อม และการดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ต่อ)		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๔. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบสมุนไพร หม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓. การดูแลผู้สูงอายุ			
๓.๑ การดูแลส่วนบุคคล	- การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการแต่งตัว	๑. ตำรา และอุปกรณ์การดูแลส่วนบุคคล อุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก เล็บ ตา หู และจมูก ที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลส่วนบุคคลในผู้สูงอายุ
			ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดเล็บ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
			 ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๓.๒ การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ADL/IADL/ST&/Q/TGDS)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการคัดกรอง เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า)
๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ	การวัดสัญญาณชีพ (Vital Signs) ได้แก่ ค่าความดันโลหิต (Blood pressure) อุณหภูมิ (Temperature) ชีพจร (Pulse) และการหายใจ (Respiration) เป็นสิ่งบ่งชี้การทำงาน	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ เช่น เครื่องวัดความดัน อุปกรณ์วัดไข้ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
สัญญาณชีพและการบันทึกอาการ (ต่อ)	ของร่างกาย หากมีเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป		 อุปกรณ์วัดไข้
๓.๔ การฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย
๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและอุปกรณ์ช่วยเดิน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน
๓.๕ การเคลื่อนย้าย		๒. อุปกรณ์การเคลื่อนย้าย	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
ผู้สูงอายุและ การใช้อุปกรณ์ช่วย เดิน (ต่อ)		ผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วย เดิน เช่น รถเข็นนั่ง ไม้ค้ำยัน รักแร้ ไม้เท้า วอร์คเกอร์หรือ โลหะช่วยเดิน เป็นต้น	 ตัวอย่างรถเข็นนั่ง ตัวอย่างไม้ค้ำยันแบบไม้ ตัวอย่างไม้ค้ำศอก ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ไม้เท้าก้านรม ไม้เท้า3ขา ไม้เท้า4ขา ตัวอย่างไม้เท้าค้ำยัน แบบมาตรฐาน แบบ2ล้อ แบบ4ล้อ ตัวอย่างวอล์กเกอร์พยางเดิน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๖ หลักการใช้ยาและการบริหารยาที่ถูกต้อง		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการใช้ยาและบริหารยาที่ถูกต้อง เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนหลักการใช้ยา เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานหลักการใช้ยา ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ
		๒. อุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ ได้แก่ ถุงมือยาง หน้ากากอนามัย แว่นป้องกันตา เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกัน การติดเชื้อและการ แพร่กระจายเชื้อ (ต่อ)		๓. อุปกรณ์สำหรับการแต่งกาย เสื้อคลุมหรือเสื้อกันเปื้อน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. อุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค และถึง ขยะคัดแยกเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างถังแยกขยะ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีความพิการ ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๘ การฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง
		๒. ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน กิจกรรมกระตุ้นสมรรถภาพของสมองในรูปแบบเกมส์ เช่น เกมเขาวงกต เกมจับผิดภาพ เกมบวกเลข เกมเป่ายิ้งฉุบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่ผู้มีความพิการ	- (การเตรียมอาหาร การให้อาหารทางสายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะปอด การดูดเสมหะ)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่ผู้มีความพิการ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีความพิการ ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่ผู้มีความพิการ (ต่อ)	- การดูแลระบบขับถ่าย (การดูแลสายสวน ปัสสาวะ - การดูแลป้องกันแผลกดทับ (การจัดท่า เปลี่ยนท่า ทำนวด ทำนวด การพลิกตะแคงตัว)		 ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่ผู้มีความพิการ
		๒. เติงฝึกปฏิบัติ พร้อมกับหุ่นสำหรับประกอบการฝึกปฏิบัติ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเติงฝึกปฏิบัติ พร้อมกับหุ่นประกอบการฝึก
		๓. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น กระจกฉีดยาสำหรับให้อาหาร เขียงสำหรับใส่อาหาร ชามรูปไตใหญ่ แก้วน้ำ สำลี้ เครื่องดูดเสมหะ หูฟังการแพทย์ ถังมือปลอดเชื้อ สายดูดเสมหะ ปากคิปปราศจากเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การดูแลทางเดินหายใจ การดูแลระบบทางเดินอาหาร

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๑๐ การดูแลแบบประคับประคองและการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย
๔. การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ			
๔.๑ การดูแลอุบัติเหตุที่พบบ่อย (ฟกช้ำ แผลถลอก แผลไฟไหม้ มีบาด สัตว์กัดต่อย) ๔.๒ การประเมินภาวะวิกฤต ๔.๓ การช่วยชีวิตการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ (AED) ๔.๔ การห้ามเลือด		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๔.๕ การปฐมพยาบาลเมื่อกระตุกหัดก่อนส่งต่อ ๔.๖ การส่งต่อและขอรับคำปรึกษาแหล่งให้ความช่วยเหลือ (แหล่งเบอร์ที่ควรรู้)		๒. อุปกรณ์ดูแลอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล รวมทั้งยาที่ใช้สำหรับปฐมพยาบาล ๒.๑ ยาสามัญประจำบ้าน ต้องแยกช่องหรือกล่อง ยารับประทาน /ยาใช้ภายนอก อุปกรณ์ทำแผล ๒.๒ หุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ผู้ใหญ่ ขนาดครึ่งตัว (ไม่มีแขน) ลักษณะถูกต้องทางกายวิภาค สามารถใช้ในการฝึกการช่วยหายใจและสามารถใช้ในการฝึกปฏิบัติการกอดหน้าอก ๒.๓ Automated External Defibrillator (AED) - มีเครื่องกระตุกหัวใจอย่างน้อย ๑ เครื่อง/สถาบันการศึกษา ติดตั้งในจุดที่มองเห็นได้ชัดเจน มีการตรวจสอบความพร้อมใช้งาน และไม่มีสิ่งของกีดขวางบริเวณเครื่อง AED	ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน ตัวอย่างเบาะฝึกปฏิบัติ ตัวอย่างหุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ตัวอย่างเครื่องกระตุกหัวใจ ตัวอย่างชุดช่วยหายใจแบบมือปั๊ม

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		๒.๔ Ambu bag Mouth gag ต้องมีอุปกรณ์ ช่วยฟื้นคืนชีพ หรืออุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจ	
๕. โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ			
๕.๑ โรคเรื้อรังที่พบบ่อย ๕.๒ กลุ่มอาการผู้สูงอายุ - Immobility - Instability - Intellectual Impairment - Incontinence - Iatrogenesis ๕.๓ ปัญหาทางจิตเวชที่พบบ่อย (รวมถึงการจัดการปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ในผู้ป่วยสมองเสื่อม/BPSD/พิกซุราเรื้อรัง)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานโรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ
๖. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแลผู้ให้บริการ			

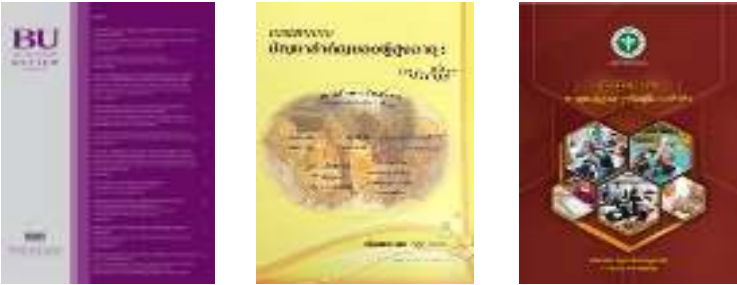
๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๖.๑ การจัดการความเครียดของผู้ให้บริการ(การหมุนเวียนผู้ให้บริการ/การป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในสถานประกอบการ)	๖.๒ การดูแลตนเองของผู้ให้บริการ ๖.๓ บทบาทผู้ให้บริการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล
๗. กฎหมาย			
๗. กฎหมาย - พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ - กฎกระทรวง กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง	- การยื่นขออนุญาตเปิดกิจการฯ การขอรับใบอนุญาตเป็นดำเนินการและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ - หลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ - กฎกระทรวงและประกาศที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการ การบริการผู้สูงอายุที่บ้าน	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการเรียนและการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑๔) ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานกฎหมาย ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนและการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑๔)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีความพิการ ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๘. จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ			
๘. จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ
๙. การบริหารจัดการธุรกิจบริการสุขภาพ			
๙.๑ การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจบริการสุขภาพ ๙.๒ การบริหารจัดการในธุรกิจบริการสุขภาพ	๙.๓ การวางแผนการตลาดในธุรกิจบริการสุขภาพ ๙.๔ การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน ๙.๕ สารสนเทศและนวัตกรรม	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการบริหารจัดการธุรกิจบริการสุขภาพ
๑๐. การบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ			

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑๐.๑ การอ่านผล การตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ ๑๐.๒ การบันทึก และการรายงาน ด้านสุขภาพ	การบันทึกก่อนและหลัง รายงานด้านสุขภาพ การวิเคราะห์และการ ติดตามผลด้านสุขภาพ จากการฝึกปฏิบัติ	๑. แบบบันทึกและการรายงาน ด้านสุขภาพ	ตัวอย่างแบบบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ ตัวอย่างแบบบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑. ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ			
๑.๑ สถานการณ์ผู้สูงอายุ	- นโยบายการดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร - สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุ - สถานภาพทางเศรษฐกิจ - ความต้องการในการดูแล	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ
๑.๒ การเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ	- ร่างกาย - จิตใจ - สังคมเศรษฐกิจ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๓ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้งหน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูกและระบบกล้ามเนื้อความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนโครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกาย	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูก หรือภาพโปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูกในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้อย่างสะดวกและพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - การลดหย่อนค่าโดยสาร - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - เบี้ยยังชีพผู้พิการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ
๑.๕ เจตคติต่อผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานเจตคติต่อผู้สูงอายุ
๑.๖ การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน	- การสื่อสารที่เหมาะสม - ทักษะการฟัง	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐาน การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ			
๒.๑ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุเฉพาะโรค		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานอาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์สำหรับด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ ๒.๑ โมเดลอาหารแบบจำลองอาหารหลัก ๕ หมู่แบบรวมจานเดียวโดยแบ่งตามสัดส่วนโภชนาการของผู้สูงอายุ ๒.๒ อุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร เช่น หม้อน้ำซุป กระทะอเนกประสงค์ กัดม้น้ำจาม ชาม ช้อน ส้อม เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างโมเดลอาหาร ตัวอย่างอุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ความรู้ด้านโภชนาการ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์ ความรู้ด้านการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ลูกบอลออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่น เสื่อโยคะสำหรับผู้สูงอายุ มีพื้นยืดเกาะเพียงพอเพื่อป้องกันไม่ให้ลื่น และดัมเบลสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างลูกบอลออกกำลังกาย ตัวอย่างเสื่อโยคะ ยางยืดสำหรับยืดเหยียด ไม้พลองสำหรับรำไม้พลอง

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ
๒.๔ การจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทสวดมนต์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม
		๒. อุปกรณ์สำหรับการจัด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		กิจกรรมนันทนาการและการ ชะลอความเสื่อม เช่น เครื่องดนตรี เช่น กีตาร์ กลอง แทมบูลิน ฯลฯ และประเภท วัสดุ/อุปกรณ์ เช่น กระดาษสี ต่างๆ กรรไกร ลูกปัด เชือกร้อย ลูกปัด หมากรุก เป็นต้น	 ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการ
๒.๕ การจัด สภาพแวดล้อมให้ เหมาะสมและ ปลอดภัย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	(การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย
		๒. เตียนวดหรือเบาะนวด พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดที่มีการเตรียมความพร้อม และการดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ต่อ)		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๔. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพร หม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีความพิการ ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓. การดูแลผู้สูงอายุ			
๓.๑ การดูแลส่วนบุคคล	- การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการแต่งตัว	๑. ตำรา และอุปกรณ์การดูแลส่วนบุคคล อุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก เล็บ ตา หู และจมูก ที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลส่วนบุคคลในผู้สูงอายุ
			ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดเล็บ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
			 ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๓.๒ การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ADL/IADL/ST&/Q/TGDS)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการคัดกรอง เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า)
๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ	การวัดสัญญาณชีพ (Vital Signs) ได้แก่ ค่าความดันโลหิต (Blood pressure) อุณหภูมิ (Temperature) ชีพจร (Pulse) และการหายใจ (Respiration) เป็นสิ่งบ่งชี้การทำงาน	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ เช่น เครื่องวัดความดัน อุปกรณ์วัดไข้ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
สัญญาณชีพและการบันทึกอาการ (ต่อ)	ของร่างกาย หากมีเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป		 อุปกรณ์วัดไข้
๓.๔ การฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย
๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและอุปกรณ์ช่วยเดิน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน
๓.๕ การเคลื่อนย้าย		๒. อุปกรณ์การเคลื่อนย้าย	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
ผู้สูงอายุและ การใช้อุปกรณ์ช่วย เดิน (ต่อ)		ผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วย เดิน เช่น รถเข็นนั่ง ไม้ค้ำยัน รักแร้ ไม้เท้า วอร์คเกอร์หรือ โลหะช่วยเดิน เป็นต้น	 ตัวอย่างรถเข็นนั่ง ตัวอย่างไม้ค้ำยันแบบไม้ ตัวอย่างไม้ค้ำคอก ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ไม้เท้าก้านรม ไม้เท้า3ขา ไม้เท้า4ขา ตัวอย่างไม้เท้าค้ำยัน แบบมาตรฐาน แบบ2ล้อ แบบ4ล้อ ตัวอย่างวอล์กเกอร์พยุงเดิน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๖ หลักการใช้ยาและการบริหารยาที่ถูกต้อง		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการใช้ยาและบริหารยาที่ถูกต้อง เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนหลักการใช้ยา เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานหลักการใช้ยา ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ
		๒. อุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ ได้แก่ ถุงมือยาง หน้ากากอนามัย แว่นป้องกันตา เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกัน การติดเชื้อและการ แพร่กระจายเชื้อ (ต่อ)		๓. อุปกรณ์สำหรับการแต่งกาย เสื้อคลุมหรือเสื้อกันเปื้อน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. อุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค และถึง ขยะคัดแยกเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างถังแยกขยะ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๘ การฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง
		๒. ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน กิจกรรมกระตุ้นสมรรถภาพของสมองในรูปแบบเกมส์ เช่น เกมเขาวงกต เกมจับผิดภาพ เกมบวกเลข เกมเป่ายิ้งฉุบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับการฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง	- (การเตรียมอาหาร การให้อาหารทางสายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะปอด การดูดเสมหะ)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (ต่อ)	- การดูแลระบบขับถ่าย (การดูแลสายสวน ปัสสาวะ - การดูแลป้องกันแผลกดทับ (การจัดท่า เปลี่ยนท่า ทำนั้ง ทำนอน การพลิกตะแคงตัว)		 ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง
		๒. เตียงฝึกปฏิบัติ พร้อมกับหุ่นสำหรับประกอบการฝึกปฏิบัติ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเตียงฝึกปฏิบัติ พร้อมกับหุ่นประกอบการฝึก
		๓. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น กระจกฉีดยาสำหรับให้อาหาร เขียงสำหรับใส่อาหาร ชามรูปไตใบใหญ่ แก้วน้ำ สำลีส เครื่องดูดเสมหะ หูฟังการแพทย์ ถุงมือปลอดเชื้อ สายดูดเสมหะ ปากคิปปราศจากเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การดูแลทางเดินหายใจ การดูแลระบบทางเดินอาหาร

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๑๐ การดูแลแบบประคับประคองและการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย
๔. การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ			
๔.๑ การดูแลอุบัติเหตุที่พบบ่อย (ฟกช้ำ แผลถลอก แผลไฟไหม้ มีบาด สัตว์กัดต่อย) ๔.๒ การประเมินภาวะวิกฤต ๔.๓ การช่วยชีวิตการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ (AED) ๔.๔ การห้ามเลือด		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๔.๕ การปฐมพยาบาลเมื่อกระตุกหัดก่อนส่งต่อ ๔.๖ การส่งต่อและขอรับคำปรึกษาแหล่งให้ความช่วยเหลือ (แหล่งเบอร์ที่ควรรู้)		๒. อุปกรณ์ดูแลอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล รวมทั้งยาที่ใช้สำหรับปฐมพยาบาล ๒.๑ ยาสามัญประจำบ้าน ต้องแยกช่องหรือกล่อง ยารับประทาน /ยาใช้ภายนอก อุปกรณ์ทำแผล ๒.๒ หุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ผู้ใหญ่ ขนาดครึ่งตัว (ไม่มีแขน) ลักษณะถูกต้องทางกายวิภาค สามารถใช้ในการฝึกการช่วยหายใจและสามารถใช้ในการฝึกปฏิบัติการกอดหน้าอก ๒.๓ Automated External Defibrillator (AED) - มีเครื่องกระตุกหัวใจอย่างน้อย ๑ เครื่อง/สถาบันการศึกษา ติดตั้งในจุดที่มองเห็นได้ชัดเจน มีการตรวจสอบความพร้อมใช้งาน และไม่มีสิ่งของกีดขวางบริเวณเครื่อง AED	ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน ตัวอย่างเบาะฝึกปฏิบัติ ตัวอย่างหุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ตัวอย่างเครื่องกระตุกหัวใจ ตัวอย่างชุดช่วยหายใจแบบมือปั๊ม

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		๒.๔ Ambu bag Mouth gag ต้องมีอุปกรณ์ ช่วยฟื้นคืนชีพ หรืออุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจ	
๕. โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ			
๕.๑ โรคเรื้อรังที่พบบ่อย ๕.๒ กลุ่มอาการผู้สูงอายุ - Immobility - Instability - Intellectual Impairment - Incontinence - Iatrogenesis ๕.๓ ปัญหาทางจิตเวชที่พบบ่อย (รวมถึงการจัดการปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ในผู้ป่วยสมองเสื่อม/BPSD/พิกซุราเรื้อรัง)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานโรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ
๖. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแลผู้ให้บริการ			

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๖.๑ การจัดการความเครียดของผู้ให้บริการ(การหมุนเวียนผู้ให้บริการ/การป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในสถานประกอบการ)	๖.๒ การดูแลตนเองของผู้ให้บริการ ๖.๓ บทบาทผู้ให้บริการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล
๗. กฎหมาย			
๗. กฎหมาย - พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ - กฎกระทรวง กิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง	- การยื่นขออนุญาตเปิดกิจการฯ การขอรับใบอนุญาตเป็นดำเนินการและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ - หลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ - กฎกระทรวงและประกาศที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการ การบริการผู้สูงอายุที่บ้าน	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในการเรียนและการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑๔) ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานกฎหมาย ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนและการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สพส. ๑๔)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีความพิการ ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๘. จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ			
๘. จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ
๙. การบริหารจัดการธุรกิจบริการสุขภาพ			
๙.๑ การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจบริการสุขภาพ ๙.๒ การบริหารจัดการในธุรกิจบริการสุขภาพ	๙.๓ การวางแผนการตลาดในธุรกิจบริการสุขภาพ ๙.๔ การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน ๙.๕ สารสนเทศและนวัตกรรม	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการบริหารจัดการธุรกิจบริการสุขภาพ
๑๐. การบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ			

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑๐.๑ การอ่านผล การตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ ๑๐.๒ การบันทึก และการรายงาน ด้านสุขภาพ	การบันทึกก่อนและหลัง รายงานด้านสุขภาพ การวิเคราะห์และการ ติดตามผลด้านสุขภาพ จากการฝึกปฏิบัติ	๑. แบบบันทึกและการรายงาน ด้านสุขภาพ	ตัวอย่างแบบบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ ตัวอย่างแบบบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง

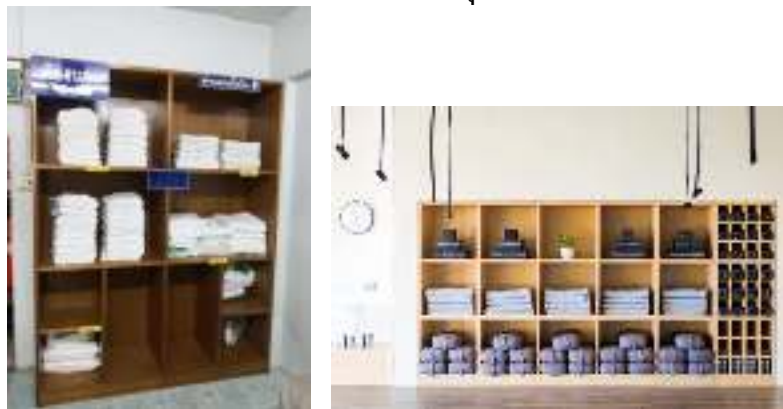
ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. อุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการ	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

กองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ V.๐๐๑ ห้ามดัดแปลงจนกว่าจะได้รับอนุญาต

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
	เรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร สำหรับระยะห่างเตียงมีการจัดความกว้างระหว่างเตียงไม่น้อยกว่า ๙๐ เซนติเมตร ๒.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดห้องเรียนภาคปฏิบัติ
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้ามศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับการใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑. ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ			
๑.๑ สถานการณ์ผู้สูงอายุ	- นโยบายการดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร - สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุ - สถานภาพทางเศรษฐกิจ - ความต้องการในการดูแล	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ
๑.๒ การเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ	- ร่างกาย - จิตใจ - สังคมเศรษฐกิจ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสถานการณ์ผู้สูงอายุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๓ กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้งหน้าที่ วิธีการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ โครงสร้างของระบบโครงกระดูกและระบบกล้ามเนื้อความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนโครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกาย	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูก หรือภาพโปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูกในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้อย่างสะดวกและพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - การลดหย่อนค่าโดยสาร - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - เบี้ยยังชีพผู้พิการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานสิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ
๑.๕ เจตคติต่อผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานเจตคติต่อผู้สูงอายุ
๑.๖ การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน	- การสื่อสารที่เหมาะสม - ทักษะการฟัง	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐาน การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ			
๒.๑ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุเฉพาะโรค		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ด้านโภชนาการ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานอาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์สำหรับด้านโภชนาการ สำหรับผู้สูงอายุ ๒.๑ โมเดลอาหารแบบจำลองอาหารหลัก ๕ หมู่แบบรวมจานเดียวโดยแบ่งตามสัดส่วนโภชนาการของผู้สูงอายุ ๒.๒ อุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร เช่น หม้อน้ำซุป กระทะอเนกประสงค์ กาต้มน้ำ จาน ชาม ช้อน ส้อม เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างโมเดลอาหาร ตัวอย่างอุปกรณ์เครื่องครัวสำหรับประกอบอาหาร

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		๑. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ความรู้ด้านโภชนาการ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น ตำราเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงธงโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
		๒. อุปกรณ์ ความรู้ด้านการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ลูกบอลออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยืดหยุ่น เสื่อโยคะสำหรับผู้สูงอายุ มีพื้นยืดเกาะเพียงพอเพื่อป้องกันไม่ให้ลื่น และดัมเบลสำหรับผู้สูงอายุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างลูกบอลออกกำลังกาย ตัวอย่างเสื่อโยคะ ยางยืดสำหรับยืดเหยียด ไม้พลองสำหรับรำไม้พลอง

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ
๒.๔ การจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทสวดมนต์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม
		๒. อุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม เช่น เครื่องดนตรี เช่น กีตาร์ กลอง แทมบูลิน ฯลฯ และประเพณีทิวทัศน์/อุปกรณ์ เช่น กระดาษสีต่างๆ กรรไกร ลูกปัด เชือกร้อยลูกปัด หมากรุก เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมนันทนาการ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๕ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและ การแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	(การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ต่อ)		๒. เตี้ยขนาดหรือเบาะนอน พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนอนที่มีการเตรียมความพร้อม และการดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนอนไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๔. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพร หม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (ต่อ)			 ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
๓. การดูแลผู้สูงอายุ			
๓.๑ การดูแลส่วนบุคคล	- การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการแต่งตัว	๑. ตำรา และอุปกรณ์การดูแลส่วนบุคคล อุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก เล็บ ตา หู และจมูก ที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลส่วนบุคคลในผู้สูงอายุ
			ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก ตัวอย่างอุปกรณ์การทำความสะอาดเล็บ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
			  ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๓.๒ การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ADL/IADL/ST&/๙ Q/TGDS)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการคัดกรอง เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า)
๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ	การวัดสัญญาณชีพ (Vital Signs) ได้แก่ ค่าความดันโลหิต (Blood pressure) อุณหภูมิ (Temperature) ชีพจร (Pulse) และการหายใจ (Respiration)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ เช่น เครื่องวัดความดัน อุปกรณ์วัดไข้ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ (ต่อ)	เป็นสิ่งบ่งชี้การทำงานของร่างกาย หากมีเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป		 อุปกรณ์วัดไข้
๓.๔ การฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย
๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและอุปกรณ์ช่วยเดิน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน (ต่อ)		๒. อุปกรณ์การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน เช่น รถเข็นนั่ง ไม้ค้ำยัน รัดแร้ว ไม้เท้า วอร์คเกอร์หรือโลหะช่วยเดิน เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างรถเข็นนั่ง ตัวอย่างไม้ค้ำยันแบบไม้ ตัวอย่างไม้เท้าคอก ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ไม้เท้าก้านรับ ไม้เท้า3ขา ไม้เท้า4ขา ตัวอย่างไม้เท้าค้ำยัน แบบมาตรฐาน แบบ2ล้อ แบบ4ล้อ ตัวอย่างวอล์กเกอร์พยุงเดิน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๖ หลักการใช้ยาและการบริหารยาที่ถูกต้อง		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการใช้ยาและบริหารยาที่ถูกต้อง เป็นต้น ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนหลักการใช้ยา เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานหลักการใช้ยา ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ		๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ
		๒. อุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ ได้แก่ ถุงมือยาง หน้ากากอนามัย แว่นป้องกันตา เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างถุงมือยาง ตัวอย่างหน้ากากอนามัย ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ (ต่อ)		๓. อุปกรณ์สำหรับการแต่งกาย เสื้อคลุมหรือเสื้อกันเปื้อน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. อุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค และถึงขยะคัดแยกเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างถังแยกขยะ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๘ การชะลอความเสื่อมถอย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการชะลอความเสื่อมถอย
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง	- (การเตรียมอาหาร การให้อาหารทางสายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะปอด การดูดเสมหะ) - การดูแลระบบขับถ่าย (การดูแลสายสวน ปัสสาวะ) - การดูแลป้องกันแผลกดทับ (การจัดท่า เปลี่ยนท่า ทำนวด ทำนวดน การพลิกตะแคงตัว)	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (ต่อ)		๒. เติงฝึกปฏิบัติ พร้อมกับหุ่นสำหรับประกอบการฝึกปฏิบัติ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
		๓. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น กระบอกฉีดยาสำหรับให้อาหาร เขียงสำหรับใส่อาหาร ชามรูปไตใบใหญ่ แก้วน้ำ สำลือ เครื่องดูดเสมหะ หูฟังการแพทย์ ถุงมือปลอดเชื้อ สายดูดเสมหะ ปากคีบปราศจากเชื้อ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างอุปกรณ์การดูแลทางเดินหายใจ การดูแลระบบทางเดินอาหาร
๓.๑๐ การดูแลแบบประคับประคองและการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๔. การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ (ต่อ)		อุปกรณ์ทำแผล ๒.๒ หุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ผู้ใหญ่ ขนาดครึ่งตัว (ไม่มีแขน) ลักษณะถูกต้องทางกายวิภาค สามารถใช้ในการฝึกการช่วยหายใจและสามารถใช้ในการฝึกปฏิบัติการกดหน้าอก ๒.๓ Automated External Defibrillator (AED) - มีเครื่องกระตุกหัวใจอย่างน้อย ๑ เครื่อง/สถาบันการศึกษา ติดตั้งในจุดที่มองเห็นได้ชัดเจน มีการตรวจสอบความพร้อมใช้งาน และไม่มีสิ่งของกีดขวางบริเวณเครื่อง AED ๒.๔ Ambu bag Mouth gag ต้องมีอุปกรณ์ ช่วยฟื้นคืนชีพหรืออุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจ	 ตัวอย่างเบาะฝึกปฏิบัติ ตัวอย่างหุ่นจำลองช่วยฟื้นคืนชีพ ตัวอย่างเครื่องกระตุกหัวใจ ตัวอย่างชุดช่วยหายใจแบบมือเปิบ
๕. โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ			
๕.๑ โรคเรื้อรังที่พบบ่อย (ข้อเข่าเสื่อม โรคเรื้อรังที่ไม่ติดต่อ)		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๕.๒ กลุ่มอาการผู้สูงอายุ (ภาวะสมองเสื่อม โรคตา ชิมเศร้า นอนไม่หลับ) ๕.๓ ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ (Incontinence) ๕.๔ ภาวะเสี่ยงต่อการหกล้ม (Fall)			ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานโรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ
๖. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล			
๖.๑ การจัดการความเครียดของผู้ดูแล (การดูแล ทดแทน/การป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว)	๖.๒ การดูแลตนเอง ๖.๓ บทบาทผู้ดูแล ๖.๔ จริยธรรมผู้ดูแล ๖.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ดูแล (แรงงาน), ผู้สูงอายุ และพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๗. การฝึกทักษะอาชีพ ด้านภาษา และคอมพิวเตอร์			
๗.๑ ทักษะทาง ภาษา (คำ ศัพท์เทคนิคเฉพาะ การสื่อสารเบื้องต้น เกี่ยวกับการดูแล ผู้สูงอายุ) ๗.๒ ทักษะด้าน การใช้ดิจิทัล พื้นฐาน (คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน)	-ทักษะการสืบค้นข้อมูล	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือหลักพื้นฐานการฝึกทักษะอาชีพ ด้านภาษา และคอมพิวเตอร์
๘. หมวดการฝึกภาคสนาม			
การฝึกภาคสนาม	๘.๑ เรียนรู้ความเข้าใจ กฎระเบียบ ขั้นตอนการ ทำงาน และการ ให้บริการในสถาน ประกอบการเพื่อสุขภาพ ๘.๒ ฝึกภาคสนาม ในสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ หรือสถานที่ ที่กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพเห็นชอบ	๑. แบบบันทึกการเก็บเคส หรือ บันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึก ภาคสนาม	ตัวอย่างแบบบันทึกผลการฝึกภาคสนาม ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
การฝึกภาคสนาม (ต่อ)	อย่างน้อย ๒๒๐ ชั่วโมง และทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ	๒. การติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการส่งนักเรียนฝึกภาคสนาม โดยสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกจะต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม ดังนี้ ๒.๑ ด้านสถานที่ ๒.๒ ด้านอุปกรณ์ ๒.๓ ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร ๒.๔ ด้านอาจารย์/วิทยากรผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน ๒.๕ ด้านขอบเขตและข้อกำหนดในการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๒.๖ ด้านการประเมินผลการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุน	ตัวอย่างรูปภาพแสดงสถานที่

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร			
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		บริการสุขภาพกำหนด) 	

หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๒๐ ชั่วโมง

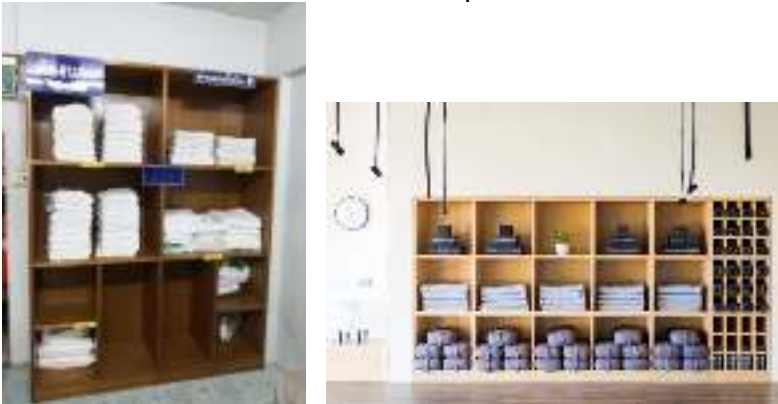
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง

ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน สำหรับการจัดพื้นที่และอุปกรณ์ในการนวด ๒.๒. ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง การจัดวางเก้าอี้นวด โดยเว้นระยะห่างที่ผู้นวด สามารถนวดได้สะดวก
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้ามศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับการใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์)
		ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์) (โน้ตบุ๊ก) (กระดานไวท์บอร์ด)

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับเท้า และ แนวเส้นประสาทสิปที่แล่นผ่าน	กายวิภาคศาสตร์ของเท้า ขาที่อ่อนล้า เท้า และ แนวเส้นประสาทสิปที่ แล่นผ่าน และความ ผิดปกติเกี่ยวกับเท้า แผนภูมิแสดงจุดเกี่ยวกับ อวัยวะบนฝ่าเท้า	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกาย วิภาคศาสตร์ ได้แก่ ๑.หุ่นจำลองโครงสร้างของ ระบบโครงกระดูก ๒.หรือภาพ แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลอง โครงสร้างของระบบโครงกระดูก ในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบ จับและศึกษาได้อย่างสะดวกและ พอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดผ้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
			ประกอบการเรียนการสอน
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	หลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณและบทกำหนดโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรม ศีลธรรม และกิริยามารยาท	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ คู่มือปฏิบัติงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
๑.๓ เกสัชกรรมไทยเบื้องต้น	การเตรียมและใช้สมุนไพรและตำรับยาแผนไทยประกอบการนวด ข้อห้ามและประโยชน์วิธีใช้ในการบรรเทาอาการเกี่ยวกับ กระดูก เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อ เช่น การประคบสมุนไพร	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพร หม้อดิน จานรอง ลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา			
๒.๑ ประวัติและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้า	ประวัติความเป็นมาของการนวดฝ่าเท้า ผลการนวดฝ่าเท้าต่อสุขภาพ ข้อห้าม ข้อควรระวัง และข้อแนะนำก่อนและหลังในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างตำราเรียนประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติ องค์ความรู้ และการประยุกต์ใช้การนวดไทย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ หลักการ ทฤษฎีการนวดฝ่า เท้าเพื่อสุขภาพ	หลักการและทฤษฎีการ นวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ตามหลักเส้นประธานสิบ การนวดเท้าตามแนวเส้น ประธานสิบ และการ นวดกดจุดเท้า (Foot Reflexology)	๑. เก้าอี้นวดเท้า พร้อมที่วางเท้า สำหรับผู้ถูกนวด และเก้าอี้นั่ง สำหรับผู้นวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวดฝ่าเท้า ๓ ชั้น ประกอบด้วย ที่นั่งสำหรับผู้ถูกนวด ที่วางขา และ ที่นั่งสำหรับผู้นวด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ หลักการทฤษฎีการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๒. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๓. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะอาดทำให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำมาสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ตัวอย่างกะละมัง และอุปกรณ์ในการใช้ทำความสะอาด
๒.๓ การบริหารร่างกายโดยอาศัยัดตน และท่าบริหารอื่นๆ	การฝึกปฏิบัติ การบริหารร่างกายด้วยท่าอาชีดัดตน ๑๕ ท่า ขึ้น ตอน วิธ การประโยชน์ ข้อควรระวังต่าง ๆ และท่าบริหารร่างกายส่วนเข้า ขาท่อนล่าง เท้า	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าอาชีดัดตนพื้นฐาน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงท่าอาชีดัดตนพื้นฐาน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ท่าอาชีดัดตนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

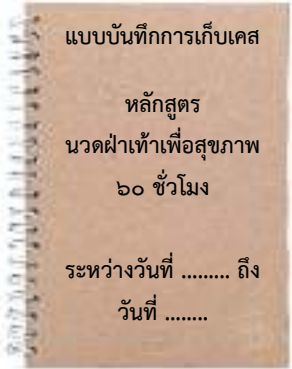
๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ การบริหารร่างกายโดยอาชีวะดัดตน และท่าบริหารอื่นๆ (ต่อ)		๒. เบาะนวดไทย หรือพื้นที่ที่เหมาะสมในการบริหารท่าอาชีวะดัดตน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทย หรือเสื่อโยคะ ที่จัดวางเหมาะสมสำหรับการบริหาร
		๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
๒.๔ การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	การจัดเตรียมความพร้อมของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ขั้นตอนและวิธีการนวดฝ่าเท้า เพื่อสุขภาพ และสุขอนามัยในการนวดฝ่าเท้า ผลจากการนวดฝ่าเท้า ประโยชน์และข้อระวังของการนวดฝ่าเท้า	๑. เก้าอี้นวดเท้า พร้อมที่วางเท้าสำหรับผู้ถูกนวด และเก้าอี้สำหรับผู้นวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวดฝ่าเท้า ๓ ชิ้น ประกอบด้วยที่นั่งสำหรับผู้ถูกนวด ที่วางขา และ ที่นั่งสำหรับผู้นวด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๒. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๓. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำ ความสะอาดให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง และอุปกรณ์ในการใช้ทำความสะอาด
		๔. แบบบันทึกการเก็บเคส หรือ บันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓. หมวดการฝึกภาคสนาม	๓.๑ เรียนรู้ความเข้าใจกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๓.๒ ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานที่ หรือหน่วยงานที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐ ราย หรือจำนวนชั่วโมงการฝึกไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมง และทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ	แบบบันทึกการเก็บเคส หรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม ๒. การติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการส่งนักเรียนฝึกภาคสนาม โดยสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกจะต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม ดังนี้ ๒.๑ ด้านสถานที่ ๒.๒ ด้านอุปกรณ์ ๒.๓ ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร ๒.๔ ด้านอาจารย์/วิทยากรผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน ๒.๕ ด้านขอบเขตและข้อกำหนดในการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๒.๖ ด้านการประเมินผลการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่ง	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๒๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		ฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) 	

หลักสูตรนวัตกรรมไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง

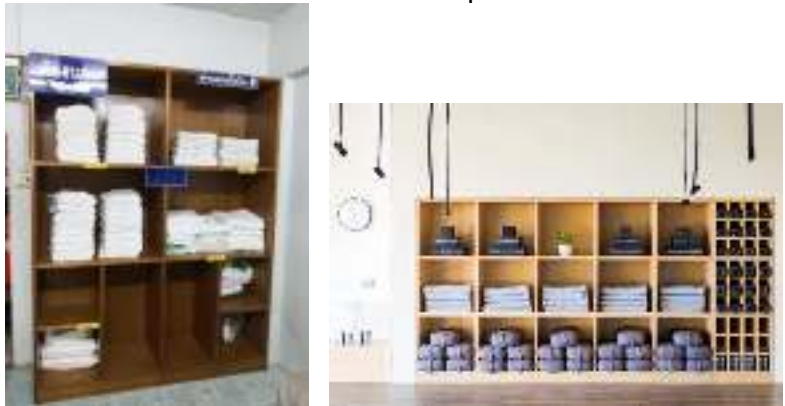
มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง

ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน สำหรับการจัดพื้นที่และอุปกรณ์ในการนวด ๒.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดวางเตียงนวด หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง การจัดวางเตียงหรือเบาะนวด เว้นระยะห่างที่ผู้นวดสามารถนวดได้สะดวก
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อม สำหรับการใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้าม ศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือ ไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือ โน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับการใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์)
		ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์) (โน้ตบุ๊ก) (กระดานไวท์บอร์ด)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ทั่วไป	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที วิธีการทำงานของอวัยวะ ต่าง ๆ โครงสร้างของระบบ โครงกระดูก และระบบ กล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ใน แต่ละส่วนโครงสร้างของ ระบบทั้งหมดของร่างกาย และข้อระวังในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทาง กายวิภาคศาสตร์ เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของ ระบบโครงกระดูก หรือภาพ โปสเตอร์ แสดงกายวิภาค ศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้อง กับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลอง โครงสร้างของระบบโครง กระดูกในห้องเรียนที่นักเรียน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้ อย่างสะดวกและพอเพียงกับ จำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	หลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณและบทกำหนดโทษของกฎหมายหลักจริยธรรม ศีลธรรมและกิริยามารยาท	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ คู่มือปฏิบัติงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
๑.๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพ	การฝึกปฏิบัติธรรมเพื่อการเรียนรู้ถึงวิธีการนำเข้าสู่สมาธิด้วยการสวดมนต์และนั่งสมาธิ ทำกายบริหาร การดูแลเฉพาะส่วน	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพ เช่น ๑. หนังสือธรรมะ หนังสือสมาธิ ที่เกี่ยวข้อง ๒. อุปกรณ์หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้สำหรับการนั่งสมาธิ	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือฝึกสมาธิ บทสวดมนต์ และตำราภาษาขัตติย
๑.๔ ความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย	ประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ ชีวกโกมารภัจจ์ การกำเนิดมนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูตรูป ๔ ตรีโทษ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ ความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย (ต่อ)	ความสัมพันธ์ระหว่างสมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม การปรับสมดุลตรีโทษ อิทธิพลของดวงดาวที่มีผลต่อสุขภาพ การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนหลักวิธีการขั้นตอน ประโยชน์ข้อห้ามในการนวด		ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน (ต่อ) ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย
๑.๕ เกสัชกรรมไทยเบื้องต้น	การใช้ยาไทยประกอบการนวด ข้อห้ามและประโยชน์วิธีการใช้ในการบรรเทาอาการเกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ ศึกษาหลักวิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้าม ของการอบสมุนไพร ประคบสมุนไพร สมุนไพรในสาธารณสุขมูลฐาน รสของยา ๙ รส รวมถึงยาสามัญประจำบ้าน	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ๑. อุปกรณ์ที่ใช้การอบหรือประคบสมุนไพร เช่น กระจอบอบสมุนไพร ตู้อบสมุนไพร หม้อน้ำ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกระจอบอบสมุนไพรที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๕ เภสัชกรรมไทยเบื้องต้น (ต่อ)		๒. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพรหม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออก จากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างยาสมุนไพร ตัวอย่างฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

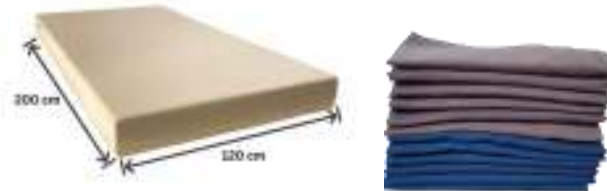
๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๕ เภสัชกรรมไทยเบื้องต้น (ต่อ)		๔. ยาสามัญประจำบ้าน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา			
๒.๑ ประวัติ องค์กรความรู้ และการประยุกต์ใช้การนวดไทย	ศึกษาประวัติความเป็นมา คุณค่าของการนวดไทยต่อสุขภาพ การนำไปใช้ในระดับสถานบริการสาธารณสุข	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างตำราเรียนประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติ องค์กรความรู้ และการประยุกต์ใช้การนวดไทย

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ การตรวจร่างกายเบื้องต้น	หลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่าง ๆ ของร่างกายในภาวะปกติ ศึกษาความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อสามารถประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และนวดไม่ได้ ได้อย่างถูกต้อง และการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการตรวจร่างกายเบื้องต้น อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น เครื่องวัดความดัน ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน
๒.๓ เส้นประธานสิบ เส้นสันทฆาต เส้นปัตฆาต เส้นรัตฆาต	ลักษณะโครงสร้างของเส้นประธาน ลักษณะการเดินของแนวเส้นสิบที่เกี่ยวข้องกับกายวิภาคศาสตร์ และการประยุกต์ใช้ทางการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายที่แสดงเส้นประธานสิบ เช่น แผ่นพับโปสเตอร์ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างภาพโปสเตอร์เส้นประธานสิบหรือตำราแสดงเส้นประธานสิบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การนวดไทย เพื่อสุขภาพ การประยุกต์การนวดตามแนวเส้นประธานสิบ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการผ่อนคลาย	วิธีการ ขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั้ง นวดหน้า นวดศีรษะ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อและบรรเทาอาการปวดเมื่อย	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างตำราเรียนประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างตำราการนวดไทย ตัวอย่างภาพโปสเตอร์เส้นประธานสิบ ตัวอย่างโปสเตอร์เส้นประธานสิบหรือตำราแสดงเส้นประธานสิบ
		๒. เตียงนวดไทยหรือเบาะนวดไทย โดย ๑.๑ เตียงนวดไทยมีขนาดไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร ๑.๒ ความสูงของเตียงมีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด ๑.๓ เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน ๑.๔ หมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ที่มีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน ตัวอย่างการจัดวางเตียงนวดไทยไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน

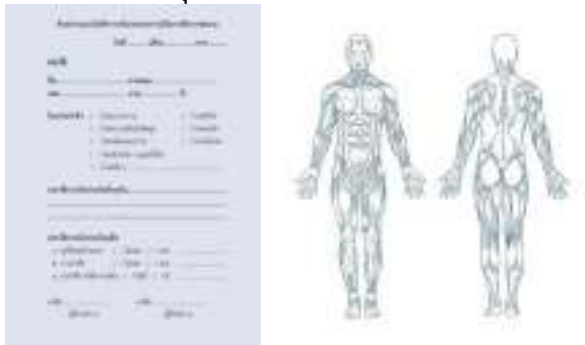
๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การนวดไทยเพื่อสุขภาพ การประยุกต์การนวดตามแนวเส้นประธานสิบ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และการผ่อนคลาย (ต่อ)		๑.๕ ระยะห่างระหว่างเบาะหรือเตียงมีความกว้างเหมาะสม	 ตัวอย่างหมอนสำหรับผู้ถูกนวด โดยสวมปลอกหมอนให้เรียบร้อยพร้อมใช้งาน
		๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะอาด อุปกรณ์ในการนวดให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ตัวอย่างกะละมัง และอุปกรณ์ในการใช้ทำความสะอาด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๕ การดัดตน	การฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อควรระวังต่าง ๆ ในการปรับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน ๑๕ ท่า หรือวิธีการอื่น เช่น มณีเวช โยคะ ท่าบริหารร่างกายในอาการต่างๆ ฯลฯ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายด้วยการใช้ท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ แสดงท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างภาพโปสเตอร์ท่าฤๅษีดัดตนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
		๒. เบาะนวดไทย เสื่อโยคะ หรือพื้นที่ที่เหมาะสมในการบริหารท่าฤๅษีดัดตน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทย หรือเสื่อโยคะ ที่จัดวางเหมาะสมสำหรับการบริหาร
		๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก

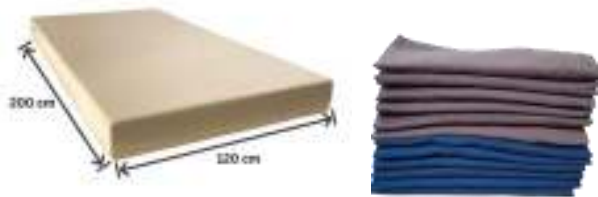
๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๖ การบันทึกผล การนวด	การบันทึกก่อนและหลังการ นวด การวิเคราะห์และการ ติดตามผลการนวด จากการ ฝึกปฏิบัติ	สมุด หรือแบบฟอร์มบันทึกผล การนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกผลการนวด
๒.๗ การนวดไทย ผ่อนคลาย	การประยุกต์ใช้การนวดไทย ตามแนวเส้นประธานสิบ เส้นสันทฆาต เส้นปัตฆาต เส้นรัตฆาต เพื่อผ่อนคลาย อาการที่พบบ่อยเกี่ยวกับการ ปวดศีรษะ ปวดหลัง ปวดไหล่ ปวดเมื่อยแขน - ขา ปวดสะโพก ปวดเข่า ปวดข้อเท้า ที่ไม่ได้เกิดจาก การอักเสบ	๑. เตียงนวดไทยหรือเบาะ นวดไทย โดย ๑.๑ เตียงนวดไทยมีขนาดไม่ น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร ๑.๒ ความสูงของเตียงมีความ เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด ๑.๓ เบาะที่นอนเป็นที่นอน แข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทน ๑.๔ หมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ที่มีการเตรียมพร้อมและดูแล ความสะอาดก่อนและหลังการ เรียนการสอน	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน ตัวอย่างการจัดวางเตียงนวดไทยไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๗ การนวดไทย ผ่อนคลาย (ต่อ)		๑.๕ ระยะห่างระหว่างเบาะหรือเตียงมีความกว้างเหมาะสม	 ตัวอย่างหมอนสำหรับผู้ถูกนวด โดยสวมปลอกหมอนให้เรียบร้อยพร้อมใช้งาน
		๒. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวกให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง และอุปกรณ์ในการใช้ทำความสะอาด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ	การฝึกปฏิบัติเพื่อให้รู้ขั้นตอน และวิธีการนวดไทยอย่างต่อเนื่อง ในท่านอนหงาย (พื้นฐานขา - แขน) ท่านอนตะแคง ท่านอนคว่ำ ท่านั่ง (นวดโค้งคอและสะบัก) และการนวดเท้า การทดสอบ ปฏิบัติเพื่อความถูกต้องในตำแหน่งและแนวเส้น น้ำหนักในการนวด และการลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง	๑. เตี้ยงนวดไทยหรือเบาะนวดไทย โดย ๑.๑ เตี้ยงนวดไทยมีขนาดไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ x ๒.๐๐ เมตร ๑.๒ ความสูงของเตี้ยงมีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด ๑.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลงจากเตี้ยง ๑.๔ เบาะที่นอนเป็นลักษณะแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทนและมีผ้าปูที่นอน ๑.๕ หมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตี้ยงนวดที่มีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๑.๗ ระยะห่างระหว่างเบาะหรือเตี้ยงมีความกว้างเหมาะสม	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเบาะนวดไทยที่มีขนาดความกว้างและความยาวเหมาะสม และตัวอย่างผ้าปูที่พร้อมใช้งาน ตัวอย่างการจัดวางเตี้ยงนวดไทยไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน ตัวอย่างหมอนสำหรับผู้ถูกนวด โดยสวมปลอกหมอนให้เรียบร้อยพร้อมใช้งาน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๒. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๔. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวกให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๘ การทบทวนการนวดไทยเพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๕. แบบบันทึกการเก็บเคสหรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างแบบบันทึกผลการฝึกภาคสนาม ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส
๓. หมวดการฝึกภาคสนาม	๓.๑ เรียนรู้ความเข้าใจกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	๑. แบบบันทึกการเก็บเคสหรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างแบบบันทึกผลการฝึกภาคสนาม ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส
	๓.๒ ฝึกภาคสนามในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานที่ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบอย่างน้อยจำนวน ๓๐ รายรายละเอียดไม่ต่ำกว่า ๑ ชั่วโมงหรือไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงและทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ	๒. การติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการส่งนักเรียนฝึกภาคสนาม โดยสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกจะต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม ดังนี้ ๒.๑ ด้านสถานที่ ๒.๒ ด้านอุปกรณ์ ๒.๓ ด้านกิจกรรมการ	

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		ให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร ๒.๔ ด้านอาจารย์/วิทยากรผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน ๒.๕ ด้านขอบเขตและข้อกำหนดในการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๒.๖ ด้านการประเมินผล การฝึกปฏิบัติของผู้เรียน (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) 	

หลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ
๑๐๐ ชั่วโมง

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรรวบคอบ่า ใหญ่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน สำหรับการจัดพื้นที่และอุปกรณ์ในการนวด ๒.๒. ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้ นวดคอ บ่า ไหล่ หลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง การจัดวางเก้าอี้ นวดคอ บ่า ไหล่ เว้นระยะห่างที่ผู้นวดสามารถนวดได้สะดวก
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อม สำหรับใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้าม ศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือ ไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือ โน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์) ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์) (โน้ตบุ๊ก) (กระดานไวท์บอร์ด)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรขนาดย่อ บำ ใหญ่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาเกี่ยวกับคอ บำ ใหญ่	ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายของมนุษย์ คอ บำ ใหญ่ และระบบการทำงานของร่างกาย เช่น ระบบประสาท ระบบทางเดินหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด ระบบน้ำเหลือง ระบบขับถ่าย ระบบย่อยอาหาร ระบบรับความรู้สึก ระบบหัวใจและหลอดเลือด และอวัยวะรับความรู้สึก โครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกายและ ข้อระวังในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาเกี่ยวกับคอ บำ ใหญ่ เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูก หรือภาพโปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้อง กับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลอง โครงสร้างของระบบโครงกระดูกในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้อย่างสะดวกและพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๒ พื้นฐานทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	ประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ ชิวโกมาร ภจันท์ การกำเนิดมนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูตรูป ๔ ตรี โทษ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค ความสัมพันธ์ระหว่างสมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม การปรับสมดุล ตรีโทษ อิทธิพลของดวงดาว ที่มีผลต่อสุขภาพ การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนหลักวิธีการขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย
๑.๓ การประยุกต์ใช้สมุนไพร สำหรับการนวดคอ บ่า ไหล่	ศึกษาหลักวิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้าม ของการประคบสมุนไพร	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ๑. อุปกรณ์ที่ใช้การอบหรือประคบสมุนไพร เช่น กระจงอบสมุนไพร ตู้อบสมุนไพร หม้อนึ่ง เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกระจงอบสมุนไพรที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๓ การประยุกต์ใช้สมุนไพร สำหรับการนวดคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๒. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพรหม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออก จากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บำ ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ การตรวจร่างกาย การคัดกรองเบื้องต้น และการปฐมพยาบาล	หลักทั่วไปของการตรวจร่างกาย และการคัดกรองเบื้องต้น หลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่างๆของร่างกายในภาวะปกติ ศึกษาความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อและสามารถประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และไม่ได้ ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อกรณีบาดเจ็บหรือได้รับอันตรายจากการนวด	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการตรวจร่างกายเบื้องต้น อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น เครื่องวัดความดัน ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน
๑.๕ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	หลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ กฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่เกี่ยวข้อง จรรยาบรรณและบทกำหนดโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรมศีลธรรมและกิริยามารยาทในการให้บริการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ คู่มือปฏิบัติงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา			
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยทำนึ่งประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ	วิธีการขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไปในทำนึ่ง นวดคอ บ่า ไหล่ นวดศีรษะ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และ ผ่อนคลายการปวดเมื่อย	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานการนวดไทยทำนึ่ง ประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ
		๒. เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยทำนั้งประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ (ต่อ)		และผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อคงทนถาวรปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลงจากเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างเก้าอี้นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวดนวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยทำนึ่งประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ (ต่อ)		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวกอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๒.๒ เส้นประธานสิบ	ลักษณะโครงสร้างของเส้นประธาน ลักษณะการเดินของแนวเส้นสิบและการประยุกต์ใช้ทางการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายที่แสดงเส้นประธานสิบ เช่น แผ่นพับโปสเตอร์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างตำราการนวดไทย ตัวอย่างภาพโปสเตอร์เส้นประธานสิบ ตัวอย่างโปสเตอร์เส้นประธานสิบหรือตำราแสดงเส้นประธานสิบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ	เทคนิคการนวดเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายอาการเมื่อยคอ บ่า ไหล่ที่ไม่มีผลต่อโครงสร้างกระดูกแตกหรือเคลื่อนไหวย่างร้ายแรง แต่เป็นการเจ็บปวดอันเนื่องมาจากกล้ามเนื้อเส้นเอ็นเกร็ง เมื่อยล้า ฟกช้ำ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานการนวดไทยทำนั้ง ประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ
		๒. เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ (ต่อ)		ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อ คง ทน ถาวร ปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลง จากเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างเก้าอี้นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวดนวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะอาดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่	ทำการบริหารคอ บ่า ไหล่ ด้วยท่าฤาษีตัดตน และท่าบริหารอื่น ๆ เช่น ท่ายืดกล้ามเนื้อต้นคอ ท่ายืดกล้ามเนื้อต้นแขน ท่ายืดแขนและไหล่ ท่าบริหารกล้ามเนื้อด้านหน้าอก แก้ปัญหาไหล่ห่อ ท่าบริหารข้อมือ ท่าบริหารนิ้ว และฝ่ามือ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างโปสเตอร์ท่าฤาษีตัดตน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๒. เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวด และผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อ คง ทน ถาวร ปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลง จากเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างเก้าอี้ นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวด นวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออก จากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติด ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะอาดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกต้อง สุกอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓. หมวดการฝึกภาคสนาม	๓.๑ เรียนรู้ความเข้าใจกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๓.๒ ฝึกภาคสนามในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานที่ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบอย่างน้อยจำนวน ๒๐ ราย และทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ	๑. แบบบันทึกการเก็บเคสหรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างแบบบันทึกผลการฝึกภาคสนาม
		๒. การติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการส่งนักเรียนฝึกภาคสนาม โดยสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกจะต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม ดังนี้ ๒.๑ ด้านสถานที่ ๒.๒ ด้านอุปกรณ์ ๒.๓ ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส ตัวอย่างแหล่งฝึกที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
		๒.๔ ด้านอาจารย์/วิทยากร ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน ๒.๕ ด้านขอบเขตและ ข้อกำหนดในการฝึกปฏิบัติ ภาคสนาม ๒.๖ ด้านการประเมินผล การฝึกปฏิบัติของผู้เรียน	ตัวอย่างแหล่งฝึกที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม

หลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ
สำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 ตัวอย่างการจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน สำหรับการจัดพื้นที่และอุปกรณ์ในการนวด ๒.๒. ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวดคอบ่าไหล่ หลักสูตรนวดคอบ่าไหล่ เพื่อสุขภาพ ๑๐๐ ชั่วโมง การจัดวางเก้าอี้นวดคอบ่าไหล่ เว้นระยะห่างที่ผู้นวดสามารถนวดได้สะดวก
	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อม สำหรับใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้าม ศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือ ไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือ โน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์) ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์) (โน้ตบุ๊ก) (กระดานไวท์บอร์ด)

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน			
๑.๑ ความรู้พื้นฐานการใช้อักษรเบลล์ หรืออุปกรณ์สื่อการเรียนด้วยเสียง หรือการสัมผัส เช่น การใช้ Application ใน การเรียนการสอน	วิธีการอ่านอักษรเบลล์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์ เบื้องต้น เช่น การเปิดปิด เครื่อง การเรียกใช้โปรแกรม ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน ความรู้พื้นฐานการใช้อักษรเบลล์ หรืออุปกรณ์สื่อการเรียนด้วยเสียง หรือการสัมผัส เช่น หนังสือเสียงเดซีแบบพู เท็คจัดทำโดยห้องสมุดเสียงของ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย อุปกรณ์ฝึกทักษะเสริมเพิ่มกำลังการบีบมือ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือเสียงเดซีแบบพูเท็ค จัดทำโดยห้องสมุดเสียงของ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ตัวอย่างอุปกรณ์ฝึกทักษะเสริมเพิ่มกำลังการบีบมือ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรรวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

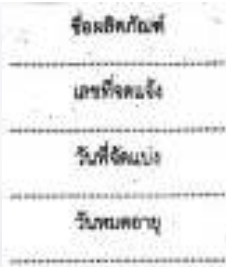
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๒ กายวิภาคศาสตร์ และ สรีรวิทยาเกี่ยวกับคอ บ่า ไหล่	ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายของมนุษย์ คอ บ่า ไหล่ และระบบการทำงานของร่างกาย เช่น ระบบประสาท ระบบทางเดินหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด ระบบน้ำเหลือง ระบบขับถ่าย ระบบย่อยอาหาร ระบบรับรู้สัมผัส ระบบหัวใจและหลอดเลือด และอวัยวะรับรู้สัมผัส โครงสร้างของระบบทั้งหมดของร่างกายและ ข้อระวังในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนทางกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาเกี่ยวกับคอ บ่า ไหล่ เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของระบบโครงกระดูก หรือภาพโปสเตอร์ แสดงกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้อง กับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลอง โครงสร้างของระบบโครงกระดูกในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้ อย่างสะดวกและพอเพียงกับจำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นจำลองระบบโครงกระดูก ตัวอย่างโปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย ตัวอย่างหุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหุ่นยางพาราแสดงระบบการไหลเวียนเลือดและน้ำเหลือง ตัวอย่างหนังสือกายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรรวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๓ พื้นฐานทฤษฎีการแพทย์แผนไทย	ประวัติการแพทย์แผนไทย ประวัติอาจารย์ ชิวโกมาร ภัจจ์ การกำเนิดมนุษย์ เบญจขันธ์ มหาภูตรูป ๔ ตรีโทษ การวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน สมุฏฐานการเกิดโรค ความสัมพันธ์ระหว่างสมุฏฐานกับฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหารและพฤติกรรม การปรับสมดุล ตรีโทษ อิทธิพลของดวงดาวที่มีผลต่อสุขภาพ การนำทฤษฎีการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนหลักวิธีการขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้ามในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหนังสือประวัติการแพทย์แผนไทย ตัวอย่างหนังสือความรู้พื้นฐานการแพทย์แผนไทย
๑.๔ การประยุกต์ใช้สมุนไพร สำหรับการนวดคอ บ่า ไหล่	ศึกษาหลักวิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้าม ของการประคบสมุนไพร	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ๑. อุปกรณ์ที่ใช้การอบหรือประคบสมุนไพร เช่น กระจงอบสมุนไพร ตู้อบสมุนไพร หม้อนึ่ง เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกระจงอบสมุนไพรที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๕ การประยุกต์ใช้สมุนไพร สำหรับการนวดคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๒. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพรหม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างหม้อดิน ตัวอย่างหม้อนึ่งลูกประคบ ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออก จากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ตัวอย่างฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๖ การตรวจร่างกาย การคัดกรองเบื้องต้น และการปฐมพยาบาล	หลักทั่วไปของการตรวจร่างกาย และการคัดกรองเบื้องต้น หลักการทำงานและหน้าที่ของระบบข้อต่อและกล้ามเนื้อต่างๆของร่างกายในภาวะปกติ ศึกษาความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและข้อต่อและสามารถประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และไม่ได้ ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อกรณีบาดเจ็บหรือได้รับอันตรายจากการนวด	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการตรวจร่างกายเบื้องต้น อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น เครื่องวัดความดัน ยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเครื่องวัดความดัน ตัวอย่างกล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน
๑.๗ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	หลักทั่วไปของกฎหมายวิชาชีพ กฎหมายพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่เกี่ยวข้อง จรรยาบรรณและบทกำหนดโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรมศีลธรรมและกิริยามารยาทในการให้บริการ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำราพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒. เอกสารตำรา แผ่นพับเนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำราเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ คู่มือปฏิบัติงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา			
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยท่าหนึ่ง ประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ	วิธีการขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไปในท่าหนึ่ง นวดคอ บ่า ไหล่ นวดศีรษะ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และ ผ่อนคลายการปวดเมื่อย	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานการนวดไทยท่าหนึ่ง ประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ
		๒. เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยทำนึ่งประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ (ต่อ)		และผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อคงทนถาวรปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลงจากเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างเก้าอี้นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวดนวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๑ หลักพื้นฐานการนวดไทยทำนึ่งประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ (ต่อ)		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวกอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๒.๒ เส้นประธานสิบ	ลักษณะโครงสร้างของเส้นประธาน ลักษณะการเดินของแนวเส้นสิบและการประยุกต์ใช้ทางการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับโครงสร้างร่างกายที่แสดงเส้นประธานสิบ เช่น แผ่นพับโปสเตอร์ เป็นต้น	ตัวอย่างตำราเรียนประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างตำราการนวดไทยตามเส้นประธานสิบ ตัวอย่างภาพโปสเตอร์เส้นประธานสิบ ตัวอย่างโปสเตอร์เส้นประธานสิบหรือตำราแสดงเส้นประธานสิบ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ	เทคนิคการนวดเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายอาการเมื่อยคอ บ่า ไหล่ที่ไม่มีผลต่อโครงสร้างกระดูกแตกหรือเคลื่อนไหวย่างร้ายแรง แต่เป็นการเจ็บปวดอันเนื่องมาจากกล้ามเนื้อเส้นเอ็นเกร็ง เมื่อยล้า ฟกช้ำ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน หนังสือหลักพื้นฐานการนวดไทยทำนั้ง ประกอบด้วยคอ บ่า ไหล่ และศีรษะ
		๒. เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ เก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ (ต่อ)		ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อ คง ทน ถาวร ปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลง จากเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างเก้าอี้นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวดนวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางเก้าอี้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน
		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติดฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ (ต่อ)		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กระดาษหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวกอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกระดาษ ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่	ท่าการบริหารคอ บ่า ไหล่ ด้วยท่าฤาษีตัดตน และท่าบริหารอื่น ๆ เช่น ท่ายืดกล้ามเนื้อต้นคอ ท่ายืดกล้ามเนื้อต้นแขน ท่ายืดแขนและไหล่ ท่าบริหารกล้ามเนื้อด้านหน้าอก แก้ปัญหาไหล่ห่อ ท่าบริหารข้อมือ ท่าบริหารนิ้ว และฝ่ามือ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างโปสเตอร์ท่าฤาษีตัดตน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

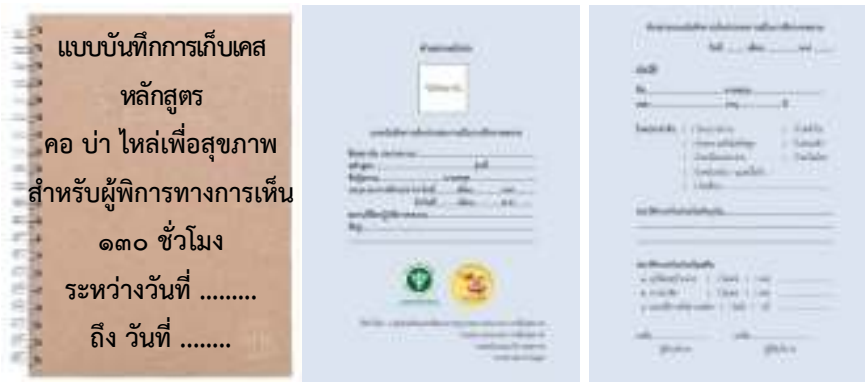
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๒. แก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ โดยมีลักษณะ ดังนี้ ๒.๑ แก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ มีโครงสร้างแข็งแรง สามารถปรับระดับสูง-ต่ำ ของเบาะนั่ง ที่รองแขน ที่รองหน้าอก และที่รองหัวได้ ๒.๒ ความสูงของแก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ มีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด และมีวัสดุห่อหุ้ม เพื่อ คง ทน ถาวร ปลอดภัยต่อการใช้งาน และมีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลง จากแก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ ๒.๔ ระยะห่างระหว่างแก้อื้นวดคอ บ่า ไหล่ ความกว้างเหมาะสม สามารถให้ผู้นวดนวดได้สะดวก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างแก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างการจัดวางแก้อื้นวด คอ บ่า ไหล่ที่เหมาะสมพร้อมใช้งาน

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๔ การบริหารคอ บ่า ไหล่ (ต่อ)		๓. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร หมายเหตุ หากมีการแบ่งออก จากภาชนะบรรจุเดิม ให้ติด ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ชื่อผลิตภัณฑ์ เลขที่จดแจ้ง วันที่จัดทำ วันหมดอายุ ตัวอย่างสมุนไพร ฉลากผลิตภัณฑ์แบ่งบรรจุ
		๔. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างชุดแต่งกายสำหรับการฝึก
		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะอาดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถูกต้องหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐานก่อนและหลังทำการนวด	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตัวอย่างกะละมัง ตัวอย่างอุปกรณ์ทำความสะอาด

๓. ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรหมวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพสำหรับผู้พิการทางการเห็น ๑๓๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๓. หมวดการฝึกภาคสนาม	๓.๑ เรียนรู้ความเข้าใจกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๓.๒ ฝึกภาคสนามในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานที่ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบอย่างน้อยจำนวน ๒๐ ราย และทำรายงานหลังการฝึกปฏิบัติ	แบบบันทึกการเก็บเคส หรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างแบบบันทึกผลการฝึกภาคสนาม ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส

หลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย
๑๕๐ ชั่วโมง

มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง
ตามประกาศคณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

หลักเกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ กำหนดเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน
๒. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม	- สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนการสอน พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกมีการทำความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการระบายอากาศที่ดี - อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - โรงเรียนต้องมีการติดแผ่นป้ายชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่เห็นชัดเจนไว้ด้านหน้าอาคาร โดยแผ่นป้ายชื่อนั้นต้องตรงกับชื่อโรงเรียนหรือสถาบันที่ยื่นขอรับรอง มีขนาดตัวอักษรภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และแผ่นป้ายชื่อต้องมีความมั่นคงแข็งแรง ๑. ห้องเรียนภาคทฤษฎี ๑.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๑ ตารางเมตร / ๑ คน ๑.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๑.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๑.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๑.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	 การจัดโต๊ะและเก้าอี้ในการเรียนทฤษฎีที่เหมาะสม ไม่แออัด

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๒. ห้องเรียนภาคปฏิบัติ ๒.๑ พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน สำหรับการจัดพื้นที่และอุปกรณ์ในการนวด ๒.๒ ห้องเรียนมีระบบถ่ายเทอากาศดี ๒.๓ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒.๕ การจัดอุปกรณ์สำนักงานและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทั่วไป มีความพอเพียงเหมาะสมจัดวางเป็นระเบียบพร้อมใช้งาน	ตัวอย่างการจัดวางเตียงนวด หลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง การจัดวางเตียงหรือเบาะนวด เว้นระยะห่างที่ผู้นวดสามารถนวดได้สะดวก

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๑.ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	๓. ห้องเก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเป็นระเบียบ	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ การจัดวางอุปกรณ์ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการหยิบใช้งาน เช่น การเก็บอุปกรณ์ชิ้นเล็ก รวมถึงการเก็บอุปกรณ์ชิ้นที่มีขนาดใหญ่ เป็นต้น
	๔. พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว	ตัวอย่างการจัดเก็บอุปกรณ์ มีการจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับการทำความสะอาด ที่เป็นระเบียบและมีพื้นที่สำหรับการเก็บอุปกรณ์ที่ใช้แล้ว

หัวข้อ	คำอธิบาย เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวอย่างการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม
๒. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบการเรียนการสอน	๑. อุปกรณ์สื่อการเรียน หรือสื่อมัลติมีเดีย ที่มีความพร้อม สำหรับการใช้งาน เช่น เครื่องฉายภาพ หรือเครื่องฉายข้าม ศีรษะ หรือเครื่องเล่นวีซีดี หรือเครื่องเล่นดีวีดี หรือ ไมโครโฟน หรือลำโพง หรือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือ โน้ตบุ๊ก หรือกระดานไวท์บอร์ดที่พร้อมสำหรับการใช้งาน หรือสื่ออื่นใดที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น ๒. หนังสือ ตำราการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ๓. หุ่นจำลอง โมเดล หรือโปสเตอร์ประกอบการเรียนการสอน (ตามตัวอย่างที่แสดงในหมวดสาขาวิชาเฉพาะทาง)	ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (เครื่องฉายภาพ) (ไมโครโฟนและลำโพง) (พอยเตอร์)
		ตัวอย่างอุปกรณ์สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์) (โน้ตบุ๊ก) (กระดานไวท์บอร์ด)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์ ทั่วไป	รูปร่าง ลักษณะ ที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงานของ อวัยวะต่างๆ โครงสร้างของ ระบบโครงกระดูก และ ระบบกล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ ในแต่ละส่วนโครงสร้างของ ระบบทั้งหมดของร่างกาย และข้อระวังในการนวด	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน ทางกายวิภาคศาสตร์ เช่น หุ่นจำลองโครงสร้างของ ระบบโครงกระดูก หรือภาพ โปสเตอร์ แสดงกายวิภาค ศาสตร์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้อง กับบทเรียน เป็นต้น โดยต้องจัดวางหุ่นจำลอง โครงสร้างของระบบโครง กระดูกในห้องเรียนที่นักเรียน สามารถมองเห็นได้ชัดเจน สามารถหยิบจับและศึกษาได้ อย่างสะดวกและพอเพียงกับ จำนวนผู้เรียน	ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน (หุ่นจำลองระบบโครงกระดูก โปสเตอร์ระบบโครงสร้างร่างกาย หุ่นกายวิภาค หรือภาพโปสเตอร์ที่จัดวางไว้ในห้องเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประกอบการเรียนการสอน)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๒ ประวัติความเป็นมาของการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย	ความเป็นมาและวิวัฒนาการของการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหยเพื่อส่งเสริมสุขภาพ	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนเกี่ยวกับความเป็นมาและวิวัฒนาการของการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย เช่น เอกสาร ตำรา แผ่นพับ เนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	ตัวอย่างตำรา (คู่มือการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย)
๑.๓ การประเมินสุขภาพเบื้องต้น และการประเมินผลการบริการ	ประเมินสุขภาพเบื้องต้น การบันทึกรายงาน และการประเมินผลการบริการ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการตรวจร่างกายเบื้องต้น เช่น เครื่องวัด ความดันปรอทวัดไข้ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ (เครื่องวัดความดัน) (ปรอทวัดไข้)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๔ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	การปฐมพยาบาล การใช้ยาเบื้องต้น ยาสามัญประจำบ้านและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น ยาสามัญประจำบ้าน ชุดทำแผลแบบปลอดเชื้อ เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้า (AED) เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ (กล่องปฐมพยาบาลและยาสามัญประจำบ้าน) (ชุดทำแผลแบบปลอดเชื้อ) (เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้า (AED))
๑.๕ กฎหมายและจรรยาบรรณผู้ประกอบอาชีพ	(๑) พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ.๒๕๕๙ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ร.บ.สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑	อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ๑. หนังสือ ตำรา พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างตำราเรียน (พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๑.๕ กฎหมายและจรรยาบรรณผู้ประกอบการอาชีพ (ต่อ)	พ.ร.บ.การประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น (๒) จริยธรรมการปฏิบัติงานของผู้ดำเนินการสปา เพื่อสุขภาพ กิริยามารยาท ศักดิ์ศรีต่ออาชีพ	๒. เอกสารตำรา แผ่นพับ เนื้อหาวิชาสำหรับผู้เรียน	 (คู่มือปฏิบัติงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ)
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา			
๒.๑ คุณสมบัติและความปลอดภัยในการใช้น้ำมันหอมระเหย	คุณสมบัติของน้ำมันหอมระเหย ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด ที่ใช้สำหรับการนวด และวิธีการใช้ วิธีการเก็บรักษา และวิธีการเลือกใช้น้ำมันพื้นฐาน	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๒. ตัวอย่างน้ำมันหอมระเหย ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการนวด ๓. ภาชนะหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมหรือผสมน้ำมันหอมระเหย เช่น ๑) หลอดหยดชนิดแก้ว (dropper) เพื่อใช้ดูดและหยดน้ำมันหอมระเหย	ตัวอย่างอุปกรณ์ (อุปกรณ์สำหรับใส่ผลิตภัณฑ์สำหรับการนวดน้ำมันหอมระเหย) (หลอดหยดชนิดแก้ว) (แผ่นกระดาษเพื่อซับและดมกลิ่น)

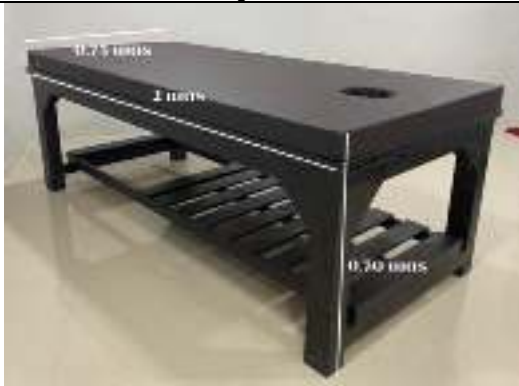
กองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ V.๐๐๑ ห้ามดัดแปลงจนกว่าจะได้รับอนุญาต

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๑ คุณสมบัติและความปลอดภัยในการใช้น้ำมันหอมระเหย (ต่อ)		๒) ขวดสีทึบกันแสงที่มีจุลกลีียว ๓) แผ่นกระดาษเพื่อซับและดมกลิ่น ๔. อุปกรณ์สำหรับใส่ผลิตภัณฑ์สำหรับการนวดน้ำมันหอมระเหย	
๒.๒ เทคนิคการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย	หลักการวิธีการนวดด้วยน้ำมัน หอมระเหย เพื่อส่งเสริมสุขภาพ	๑. อุปกรณ์หรือสื่อการเรียน เช่น ตำราเรียน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ตัวอย่างตำราเรียน (ตำราการนวดไทย) (โปสเตอร์เส้นประธานสิบ)
		๒. เตียงนวดน้ำมัน หมอนนวดน้ำมัน ผ้าปูเตียง โดย ๒.๑ ลักษณะของเตียงนวดน้ำมัน เป็นเตียงมีช่องวงกลมด้านบน หรือหากไม่มีให้ใช้หมอนมีช่องวงกลมแทน	ตัวอย่างอุปกรณ์ (เตียงนวดน้ำมัน)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง

ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ เทคนิคการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย (ต่อ)		๒.๒ ขนาดเตียงนวดน้ำมัน มีขนาดไม่น้อยกว่า ๐.๗๕ x ๒ x ๐.๗๐ เมตร ๒.๒ ความสูงของเตียงมีความเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้นวดและผู้ถูกนวด รวมทั้งสามารถให้ผู้นวดลงน้ำหนักการนวดได้ สะดวกและปลอดภัย ๒.๓ มีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น – ลง จากเตียง ๒.๔ เบาะที่นอนเป็นลักษณะแข็ง หุ้มด้วยวัสดุที่คงทนและมีผ้าปูที่นอน ๒.๕ หมอนนวดน้ำมันมีช่องวงกลม ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ที่มีการเตรียมพร้อมและดูแลความสะอาดก่อนและหลังการเรียนการสอน	 (เตียงนวดน้ำมัน) (การจัดวางเตียงนวดน้ำมันไม่ควรน้อยกว่า ๓ ตารางเมตร / ๑ คน) (หมอน)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ เทคนิคการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย (ต่อ)		๒.๗ ระยะห่างระหว่างเบาะหรือเตียงมีความกว้างเหมาะสม	
		๓. อุปกรณ์การแต่งกายสำหรับการฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ชุดสำหรับผู้นวด และชุดสำหรับผู้ถูกนวด ได้แก่ ผ้าถุง ผ้าเช็ดตัว *หมายเหตุ บางรายการผู้เรียนอาจเป็นผู้เตรียมมา	ตัวอย่างอุปกรณ์การแต่งกาย สำหรับผู้นวด (ชุดแต่งกายสำหรับการฝึกปฏิบัติ ของผู้นวด) ตัวอย่างอุปกรณ์การแต่งกาย สำหรับผู้ถูกนวด (ผ้าถุง) (ผ้าขนหนู)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๒ เทคนิคการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย (ต่อ)		๕. กะละมังหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวก อุปกรณ์การเรียนการสอนให้ ถูกหลักสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน	ตัวอย่างอุปกรณ์ (กะละมัง) (อุปกรณ์ทำความสะอาด)
		อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในหัวข้อดังกล่าว เช่น แผ่นพับโปสเตอร์ เป็นต้น	ตัวอย่างอุปกรณ์ (โปสเตอร์ข้อระวังในการนวด)

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
๒.๓ ข้อห้าม ข้อควรระวัง ในการใช้น้ำมันหอมระเหย	ข้อบ่งชี้ข้อห้าม และข้อควรระวังในการใช้น้ำมันหอมระเหยเพื่อส่งเสริมสุขภาพ	๑. แบบบันทึกการเก็บเคสหรือบันทึกจำนวนชั่วโมงที่ฝึกภาคสนาม	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน (ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส)
๓. หมวดการฝึกภาคสนาม	๓.๑ เรียนรู้ความเข้าใจกฎระเบียบ ขั้นตอนการทำงาน และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ๓.๒ ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานที่ หรือหน่วยงานที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๐ ราย หรือจำนวนชั่วโมง	๒. การติดต่อประสานงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการส่งนักเรียนฝึกภาคสนาม โดยสถานประกอบการที่เป็นแหล่งฝึกจะต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม ดังนี้ ๒.๑ ด้านสถานที่ ๒.๒ ด้านอุปกรณ์	ตัวอย่างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน (ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บเคส)

กองสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ V.๐๐๑ ห้ามดัดแปลงจนกว่าจะได้รับอนุญาต

๓. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดตามโครงสร้างหลักสูตร

๓.๔.๑. มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนการสอนหลักสูตรการนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย ๑๕๐ ชั่วโมง			
ชื่อวิชา	คำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายอุปกรณ์การเรียนการสอน	ตัวอย่างรูปภาพแสดง
	การฝึกไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมง และทำรายงานหลังการฝึก ปฏิบัติ	๒.๓ ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร ๒.๔ ด้านอาจารย์/วิทยากรผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน ๒.๕ ด้านขอบเขตและข้อกำหนดในการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๒.๖ ด้านการประเมินผล การฝึกปฏิบัติของผู้เรียน (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) (รายละเอียดหลักเกณฑ์แหล่งฝึกภาคสนาม ตามที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด) 	

หลักเกณฑ์มาตรฐาน
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
ในการเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม
กิจการการดูแลผู้สูงอายุ
หรือผู้มีภาวะพึ่งพิง

หลักเกณฑ์มาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ในการเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม
หลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ ด้านการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง

หลักเกณฑ์มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน															
๑. ด้านสถานที่	สถานที่มีความเหมาะสมกับการฝึกภาคสนามโดยเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการอนุญาตจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือสถานที่ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ เช่น - สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป มีความสะอาดเป็นระเบียบ อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - พื้นที่ให้บริการทั้งภายในและภายนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีมาตรฐานตามที่กำหนดในด้านมาตรฐานสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการ															
๒. ด้านอุปกรณ์	มีความเหมาะสมกับการฝึกภาคสนามในแต่ละหมวดรายวิชา (รายละเอียดระบุใน ๓. ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร)															
๓. ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติ <table><tr><th>เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน</th><th>กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร</th><th>ตัวอย่างอุปกรณ์</th></tr><tr><td>๑. อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ</td><td>๑. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางปาก ๒. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางสายยาง</td><td>๑. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหาร ๒. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการให้อาหารทางสายยาง</td></tr><tr><td>๒. การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ</td><td>การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ</td><td>อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับประเภทนันทนาการ</td></tr><tr><td>๓. การจัดสภาพแวดล้อม - การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า - การทำความสะอาดสภาพแวดล้อม </td><td>๑. การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. การดูแลความสะอาดตู้ข้างเตียงและสิ่งแวดล้อม</td><td>๑. ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. เตียงผู้ป่วย ๓. อุปกรณ์การทำความสะอาด</td></tr><tr><td>๔. การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)</td><td>๑. การนวดผู้สูงอายุ ๒. การประคบสมุนไพร/การอบสมุนไพร ๓. การใช้สมุนไพรในการดูแลผู้สูงอายุ</td><td>๑. ลูกประคบสมุนไพร ๒. หม้อสำหรับการนึ่ง</td></tr></table>	เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์	๑. อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	๑. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางปาก ๒. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางสายยาง	๑. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหาร ๒. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการให้อาหารทางสายยาง	๒. การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ	การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ	อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับประเภทนันทนาการ	๓. การจัดสภาพแวดล้อม - การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า - การทำความสะอาดสภาพแวดล้อม	๑. การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. การดูแลความสะอาดตู้ข้างเตียงและสิ่งแวดล้อม	๑. ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. เตียงผู้ป่วย ๓. อุปกรณ์การทำความสะอาด	๔. การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)	๑. การนวดผู้สูงอายุ ๒. การประคบสมุนไพร/การอบสมุนไพร ๓. การใช้สมุนไพรในการดูแลผู้สูงอายุ	๑. ลูกประคบสมุนไพร ๒. หม้อสำหรับการนึ่ง
เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์														
๑. อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	๑. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางปาก ๒. การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางสายยาง	๑. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหาร ๒. ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการให้อาหารทางสายยาง														
๒. การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ	การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ	อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับประเภทนันทนาการ														
๓. การจัดสภาพแวดล้อม - การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า - การทำความสะอาดสภาพแวดล้อม	๑. การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. การดูแลความสะอาดตู้ข้างเตียงและสิ่งแวดล้อม	๑. ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า ๒. เตียงผู้ป่วย ๓. อุปกรณ์การทำความสะอาด														
๔. การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)	๑. การนวดผู้สูงอายุ ๒. การประคบสมุนไพร/การอบสมุนไพร ๓. การใช้สมุนไพรในการดูแลผู้สูงอายุ	๑. ลูกประคบสมุนไพร ๒. หม้อสำหรับการนึ่ง														

หลักเกณฑ์ มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน		
๓. ด้านกิจกรรม การให้บริการ สำหรับนักเรียนใน การฝึกปฏิบัติที่ สอดคล้องตาม โครงสร้าง หลักสูตร (ต่อ)	เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียน ในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้อง ตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์
	๕. การดูแลส่วนบุคคล - การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการ แต่งตัว	๑. การทำความสะอาดปาก-ฟัน ๒. การทำความสะอาดร่างกาย/การ อาบน้ำบางส่วน ๓. การอาบน้ำแบบสมบูรณ์ ๔. การดูแลผิวหนังและเล็บ ๕. การนวดหลัง ๖. การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ ภายนอก ๗. การเปลี่ยนผ้าอ้อมผู้ใหญ่ ๘. การสระผม	๑. แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ๒. ผ้าสำหรับเช็ดตัว น้ำเช็ดตัว ๓. ผ้าขนหนู ๔. กะละมังใส่น้ำ ๕. กรรไกรตัดเล็บ ๖. ผลิตภัณฑ์ ยาสระผม ครีมอาบน้ำ และ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น โลชั่นบำรุงผิว เป็นต้น
	๖. การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ ADL/IADL/ST๕/๙Q/TGDS)	การคัดกรองภาวะซึมเศร้า	แบบประเมิน ภาวะซึมเศร้า
	๗. การวัดสัญญาณชีพและการ บันทึกอาการ	๑. การวัดอุณหภูมิ ชีพจร หายใจ ๒. การจับชีพจร ๓. การนับการหายใจ ๔. การวัดความดันโลหิตด้วยเครื่องวัด ความดันโลหิตอัตโนมัติ หรือแบบใช้มือ ๕. การเช็ดตัวลดไข้	๑. พรอทวัดไข้ ๒. หูฟัง (Stethoscope) ๓. เครื่องวัด ความดัน
	๘. การฟื้นฟูสมรรถภาพและ กิจกรรมทางกาย กายภาพบำบัด	๑. การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุออกกำลังกาย ด้วยตนเอง (Active exercise) ๒. การออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุตาม องศาของการเคลื่อนไหว เพื่อป้องกันข้อ ติด (Passive exercise)	อุปกรณ์ในการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ตามกิจกรรม การฟื้นฟู เช่น ยางยืดสำหรับ ออกกำลังกาย เป็นต้น
	๙. การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุ และการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน	๑. การช่วยเหลือผู้สูงอายุนั่งรถเข็น ๒. การช่วยเหลือผู้สูงอายุไปสู่เปลนอน ๓. การพยุงผู้สูงอายุหัดเดิน	๑. รถเข็นสำหรับผู้ สูงอายุ ๒. เปลนอนผู้ป่วย ๓. อุปกรณ์ช่วยเดิน (Walker) หรือไม้ เท้าพยุงเดิน

หลักเกณฑ์ มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน		
๓. ด้านกิจกรรม การให้บริการ สำหรับนักเรียนใน การฝึกปฏิบัติที่ สอดคล้องตาม โครงสร้าง หลักสูตร (ต่อ)	เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียน ในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้อง ตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์
	๑๐. การใช้ยา (หลักการใช้ยา ที่ถูกต้อง ๗R และสมุนไพร ทางเลือก)	การเตรียมยาและการให้ยาทางปาก	อุปกรณ์สำหรับ การเตรียมยา
	๑๑. การป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายเชื้อ	๑. การเปิดอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ ๒. การหีบจับของปราศจากเชื้อ ๓. การใส่ถุงมือสะอาด ๔. การล้างมือก่อนและหลังให้การดูแล ๕. การแยกและทิ้งขยะติดเชื้อ	๑. ถุงมือ ปราศจากเชื้อ ๒. เช็ดอุปกรณ์ ทำแผลปราศจาก เชื้อ และอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง
	๑๒. การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะ พึ่งพิง - การดูแลระบบทางเดินอาหาร (การเตรียมอาหาร การให้อาหาร ทางสายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะปอด การดูดเสมหะ) - การดูแลระบบขับถ่าย (การดูแลสายสวนปัสสาวะ) - การดูแลป้องกันแผลกดทับ (จัดทำ เปลี่ยนท่านั่ง ท่านอน พลิกตะแคงตัว) การพลิกตะแคง ตัว	๑. การจัดท่านอนหงาย ๒. การจัดท่านอนตะแคง ๓. การจัดท่านอนหัวสูง ๔. การเปลี่ยนท่านอน ๕. การดูแลสายสวนปัสสาวะ ๖. การดูแลทางเดินหายใจ	อุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้องในแต่ ละกิจกรรม
	๑๓. ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล พื้นฐาน (คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน) - ทักษะการสืบค้นข้อมูล	การสอนใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	๑. คอมพิวเตอร์ ๒. โทรศัพท์ สมาร์ทโฟน
๔. ด้านอาจารย์/ วิทยากรผู้ดูแลการ ฝึกปฏิบัติงาน	๑. ผู้ดำเนินการ/ผู้ให้บริการที่มีคุณวุฒิตามที่กำหนด เช่น แพทย์ พยาบาล ผู้ให้บริการที่จบหลักสูตร ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง เป็นต้น ๒. ระบุ อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนในแหล่งฝึก สัดส่วนอาจารย์ ๑ คน : นักเรียน ๑๐ คน		
๕. ด้านขอบเขต และข้อกำหนด ในการฝึกปฏิบัติ ภาคสนาม	๑. มีการมอบหมาย Case ในการฝึกปฏิบัติที่เหมาะสม เช่น มอบหมายนักเรียน ๑ คน ดูแลผู้สูงอายุ ๑-๒ คน เป็นต้น ๒. การกำหนดช่วงเวลาการฝึกปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสม เช่น ๐๘.๐๐ น. – ๑๖.๐๐ น. หรือ ๐๘.๐๐ น. – ๑๗.๐๐ น. เป็นต้น ๓. กำหนดช่วงเวลาการรับนักศึกษาที่สามารถฝึกในสถานประกอบการได้ เช่น เดือนมกราคม – มีนาคม เป็นต้น		

หลักเกณฑ์ มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน
	๔. มีแบบประเมินการฝึกภาคสนามและแบบลงชื่อการฝึกภาคสนาม (สถาบันการศึกษาเป็นผู้จัดเตรียมให้) ๕. มีนโยบายการให้การสนับสนุนด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินในการฝึกภาคสนามของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนและสถานประกอบการเกิดความมั่นใจในการฝึกภาคสนาม เช่น การมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ การมอบหมาย Case ที่ไม่สุ่มเสี่ยงต่อด้านร่างกาย จิตใจ หรือทักษะที่เกินเกณฑ์
๖. ด้านการประเมินผล การฝึกปฏิบัติของ ผู้เรียน	โดยสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้จัดทำแบบฟอร์ม ให้สถานที่ฝึกปฏิบัติเป็นผู้ประเมินผู้เรียนในการฝึกภาคสนาม

กองสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บประสบการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติ

หลักสูตร.....

ชื่อสถาบัน /หน่วยงาน/.....

ชื่อผู้อบรม.....นามสกุล.....

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ ๔๒๐ ชั่วโมง รุ่นที่.....

ชื่อสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน.....

ที่อยู่.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ระยะเวลาการฝึกระหว่างวันที่.....เดือนพ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือนพ.ศ.....

การปฏิบัติการดูแล	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้สังเกต	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้สังเกต
๑. การพยาบาลผู้ป่วยแบบองค์รวม						
๑.๑ เติ่งว่าง						
๑.๒ เติ่งที่มีผู้สูงอายุบนเตียง						
๑.๓ การดูแลความสะอาดตัวข้างเตียง และสิ่งแวดล้อม						
๒. การดูแลทำความสะอาดร่างกาย และดูแลแบบองค์รวม						
๒.๑ การทำความสะอาดปาก-ฟัน						
๒.๒ การทำความสะอาดร่างกาย/ การอาบน้ำบางส่วน						
๒.๓ การอาบน้ำแบบสมบูรณ์						
๒.๔ การดูแลผิวหนังและเล็บ						
๒.๕ การนวดหลัง						
๒.๖ การทำความสะอาดอวัยวะ สืบพันธุ์ภายนอก						
๒.๗ การเปลี่ยนผ้าอ้อมผู้ใหญ่						
๒.๘ การสระผม						
๓. การตรวจสอบและบันทึก สัญญาณชีพ						
๓.๑ การวัดอุณหภูมิ ชีพจร หายใจ						
๓.๒ การจับชีพจร						
๓.๓ การนับการหายใจ						

การปฏิบัติการดูแล	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ
๓.๔ ความดันโลหิตด้วยเครื่องวัด ความดันโลหิตอัตโนมัติ						
๓.๕.การเช็ดตัวลดไข้						
๔. การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ						
การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้ สูงอายุ						
๕. การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ ภาวะซึมเศร้า/ADL/IADL/ST๕/๙Q/ TGDS)						
การคัดกรองภาวะซึมเศร้า						
๖. การจัดสภาพแวดล้อม						
๖.๑ การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า						
๖.๒ การดูแลความสะอาดตู้ข้างเตียง และสิ่งแวดลอม						
๗. การใช้ภูมิปัญญาไทยและ การแพทย์ทางเลือก ในการดูแล สุขภาพผู้สูงอายุ (การนวด การประคบ การอบสมุนไพร)						
๗.๑ การนวดผู้สูงอายุ						
๗.๒ การประคบสมุนไพร/การอบ สมุนไพร						
๗.๓ การใช้สมุนไพรในการดูแล ผู้สูงอายุ						
๘. การควบคุมและการแพร่กระจาย เชื้อ						
๘.๑ การเปิดอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ						
๘.๒ การหยิบจับของปราศจากเชื้อ						
๘.๓ การใส่ถุงมือสะอาด						
๘.๔ การล้างมือก่อนและหลังให้การ ดูแล						
๘.๕ การแยกและทิ้งขยะติดเชื้อ						
๙. การให้ยา						
การเตรียมยาและการให้ยาทางปาก						
๑๐. การดูแลเรื่องอาหาร						
๑๐.๑ การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหาร ทางปาก						

การปฏิบัติการดูแล	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ
๑๐.๒ การดูแลให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารทางสายยาง						
๑๑. การฟื้นฟูสมรรถภาพ						
๑๑.๑ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายด้วยตนเอง (Active exercise)						
๑๑.๒ การออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุตามองศาของการเคลื่อนไหวเพื่อป้องกันข้อติด (Passive exercise)						
๑๒. การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน						
๑๒.๑ การช่วยเหลือผู้สูงอายุนั่งรถเข็น						
๑๒.๒ การช่วยเหลือผู้สูงอายุไปส้วม						
๑๒.๓ การพยุงผู้สูงอายุหัดเดิน						
๑๓. การจัดทำเพื่อความสบาย						
๑๓.๑ การจัดท่านอนหงาย						
๑๓.๒ การจัดท่านอนตะแคง						
๑๓.๓ การจัดท่านอนหัวสูง						
๑๓.๔ การเปลี่ยนท่านอน						
๑๓.๕ การดูแลสายสวนปัสสาวะ						
๑๓.๖ การดูแลทางเดินหายใจ						
๑๔. การป้องกันแผลกดทับ						
การดูแลไม่ให้เปียกชื้น						
๑๕. ทักษะด้านการใช้ดิจิทัลพื้นฐาน (คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน)						
การสอนใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์						
๑๖. การทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์						
๑๖.๑ การทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์						
๑๖.๒ การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบ						
๑๗ กิจกรรมอื่นๆ (ระบุ)						

ตัวอย่าง

แบบบันทึกการประเมินผลการฝึกปฏิบัติของผู้อบรมในแหล่งฝึกภาคสนาม

ส่วนที่ ๑ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย/ถูกระเบียบ					
๒. กิริยาจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสม					
๓. ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก					
๔. การใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยวิธีการพูดกับผู้อื่นได้ดี					
๕. ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ส่วนที่ ๑ จะต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๒๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

เกณฑ์คะแนนการประเมิน ๕ ระดับ

ระดับคะแนน ๕ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดีมาก

ระดับคะแนน ๔ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดี

ระดับคะแนน ๓ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน ๒ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับพอใช้

ระดับคะแนน ๑ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับควรปรับปรุง

รายละเอียดเกณฑ์ให้คะแนนประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ส่วนที่ ๑

หัวข้อ	รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับ คะแนน
๑. การแต่งกาย สะอาดเรียบร้อย/ ถูกระเบียบ	เกณฑ์ให้คะแนน ๑.๑ แต่งกายสุภาพสะอาด เรียบร้อย/ถูกระเบียบ ในระดับดีมาก ๑.๒ แต่งกายสุภาพสะอาด เรียบร้อย/ถูกระเบียบ ในระดับดี ๑.๓ แต่งกายสุภาพสะอาด เรียบร้อย/ถูกระเบียบ ในระดับปานกลาง ๑.๔ แต่งกายสุภาพ/ถูกระเบียบ ในระดับพอใช้ ๑.๕ แต่งกายสุภาพ/ถูกระเบียบ ในระดับควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑
๒. กิริยาวจา สุภาพเรียบร้อย และควบคุม อารมณ์ได้ เหมาะสม	เกณฑ์ให้คะแนน ๒.๑ กิริยาวจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับดีมาก ๒.๒ กิริยาวจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับดี ๒.๓ กิริยาวจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ๒.๔ กิริยาวจาสุภาพและควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับพอใช้ ๒.๕ กิริยาวจาและควบคุมอารมณ์อยู่ในระดับควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑
๓. ความตรงต่อ เวลา และปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ของสถานที่ฝึก	เกณฑ์ให้คะแนน ๓.๑ ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก ในระดับดีมาก ๓.๒ ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก ในระดับดี ๓.๓ ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก ในระดับปานกลาง ๓.๔ ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก ในระดับพอใช้ ๓.๕ ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก ในระดับควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑
๔. การใช้ภาษาใน การสื่อสารด้วย วิธีการพูดกับผู้อื่น ได้อย่างดี	เกณฑ์ให้คะแนน ๔.๑ มีความสามารถในการเป็นผู้สื่อสารที่ดี ในระดับดีมาก ๔.๒ มีความสามารถในการเป็นผู้สื่อสารที่ดี ในระดับดี ๔.๓ มีความสามารถในการเป็นผู้สื่อสารที่ดี ในระดับปานกลาง ๔.๓ มีความสามารถในการเป็นผู้สื่อสาร ในระดับพอใช้ ๔.๕ มีปัญหาในการสื่อสาร ควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑
๕. ปฏิบัติตนได้ อย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านสุขภาพ	เกณฑ์ให้คะแนน ๕.๑ ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความสะอาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลอยู่ในระดับดีมาก ๕.๒ ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความสะอาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลอยู่ในระดับดี ๕.๓ ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความสะอาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ๕.๔ ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความสะอาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลอยู่ในระดับพอใช้ ๕.๕ ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความสะอาด และสุขวิทยาส่วนบุคคลอยู่ในระดับควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการ					
๒. มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ					
๓. มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน					
๔. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเวลาที่กำหนด					
๕. มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติ					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ แบบประเมินผลพฤติกรรมการปฏิบัติงานและบุคลิกภาพ ส่วนที่ ๑ และแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน ส่วนที่ ๒ จะต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

เกณฑ์คะแนนการประเมิน ๕ ระดับ

ระดับคะแนน ๕ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดีมาก

ระดับคะแนน ๔ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดี

ระดับคะแนน ๓ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง

ระดับคะแนน ๒ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจพอใช้

ระดับคะแนน ๑ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

**รายละเอียดเกณฑ์ให้คะแนน แบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน
(ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน) ส่วนที่ ๒**

หัวข้อ	รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับ คะแนน
๑. มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของ การให้บริการแต่ละ รายการ	เกณฑ์ให้คะแนน ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับดีมาก	๕ คะแนน
	๑.๒ มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับดี	๔
	๑.๓ มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับปานกลาง	๓
	๑.๔ มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับพอใช้	๒
	๑.๕ มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับควรปรับปรุง	๑
๒. มีความรู้ และ ทักษะในการฝึก ปฏิบัติงานแต่ละ รายการที่ ให้บริการที่ ถูกต้องตามหลัก วิชาการ	เกณฑ์ให้คะแนน ๒.๑ มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก	๕ คะแนน
	๒.๒ มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับดี	๔
	๒.๓ มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง	๓
	๒.๔ มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับพอใช้	๒
	๒.๕ มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่ในระดับควรปรับปรุง	๑
๓. มีทักษะในการ ประเมิน และ แก้ไขปัญหาใน การปฏิบัติงาน	เกณฑ์ให้คะแนน ๓.๑ มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานระดับดีมาก	๕ คะแนน
	๓.๒ มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานระดับดี	๔
	๓.๓ มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง	๓
	๓.๔ มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานระดับพอใช้	๒
	๓.๕ มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานระดับ ควรปรับปรุง	๑

หัวข้อ	รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับคะแนน
๔. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเวลาที่กำหนด	เกณฑ์ให้คะแนน ๔.๑ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับดีมาก ๔.๒ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับดี ๔.๓ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ๔.๔ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับพอใช้ ๔.๕ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับควรปรับปรุง	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑
๕. มีความรู้ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติ	เกณฑ์ให้คะแนน ๕.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติระดับดีมาก ๕.๒ มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติระดับดี ๕.๓ มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติระดับปานกลาง ๕.๔ มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติระดับน้อย ๕.๕ มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการ การให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติระดับน้อยมาก	๕ คะแนน ๕ ๔ ๓ ๒ ๑

หลักเกณฑ์มาตรฐาน
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
ในการเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม
กิจการสปา และกิจการนวดเพื่อสุขภาพ
หรือเพื่อเสริมความงาม

หลักเกณฑ์มาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในการเป็นแหล่งฝึกภาคสนาม
หลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ ด้านสปาและนวดเพื่อสุขภาพ

หลักเกณฑ์มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน									
๑. ด้านสถานที่	สถานที่ที่มีความเหมาะสมกับการฝึกภาคสนามโดยเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการอนุญาตจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือสถานที่ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ เช่น - สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป มีความสะอาดเป็นระเบียบ อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง - พื้นที่ให้บริการทั้งภายในและภายนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีมาตรฐานตามที่กำหนดในด้านมาตรฐานสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการ									
๒. ด้านอุปกรณ์	มีความเหมาะสมกับการฝึกภาคสนามในแต่ละหมวดรายวิชา (รายละเอียดระบุใน ๓. ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร)									
๓. ด้านกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างกิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติ (หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง) <table><tr><th>เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน</th><th>กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร</th><th>ตัวอย่างอุปกรณ์</th></tr><tr><td>๑. การตรวจร่างกายเบื้องต้น</td><td>๑. การประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และนวดไม่ได้ ๒. การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน</td><td>อุปกรณ์การตรวจร่างกายเบื้องต้น และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เครื่องวัดความดัน เป็นต้น</td></tr><tr><td>๒. การนวดไทยเพื่อสุขภาพ - การประยุกต์การนวดตามแนวเส้นประธานสิบ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และการผ่อนคลาย - การนวดไทยผ่อนคลาย - การทบทวนการนวดไทย</td><td>๑. การฝึกปฏิบัตินวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย/นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ ๒. การประยุกต์ใช้การนวดไทยตามแนวเส้นประธานสิบ เส้นสันขาตาด เส้นปัตขาด เส้นรัดขาตาด ๓. การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดเมื่อย</td><td>๑. เตียงนวดไทยหรือเบาะนวดไทย พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ๒. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร ๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก ๔. ผ้าขนหนู ๕. กระดาษห่อหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวก</td></tr></table>	เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์	๑. การตรวจร่างกายเบื้องต้น	๑. การประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และนวดไม่ได้ ๒. การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน	อุปกรณ์การตรวจร่างกายเบื้องต้น และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เครื่องวัดความดัน เป็นต้น	๒. การนวดไทยเพื่อสุขภาพ - การประยุกต์การนวดตามแนวเส้นประธานสิบ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และการผ่อนคลาย - การนวดไทยผ่อนคลาย - การทบทวนการนวดไทย	๑. การฝึกปฏิบัตินวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย/นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ ๒. การประยุกต์ใช้การนวดไทยตามแนวเส้นประธานสิบ เส้นสันขาตาด เส้นปัตขาด เส้นรัดขาตาด ๓. การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดเมื่อย	๑. เตียงนวดไทยหรือเบาะนวดไทย พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ๒. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร ๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก ๔. ผ้าขนหนู ๕. กระดาษห่อหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวก
เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียน	กิจกรรมการให้บริการสำหรับนักเรียนในการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์								
๑. การตรวจร่างกายเบื้องต้น	๑. การประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และนวดไม่ได้ ๒. การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน	อุปกรณ์การตรวจร่างกายเบื้องต้น และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น ยาสามัญประจำบ้าน เครื่องวัดความดัน เป็นต้น								
๒. การนวดไทยเพื่อสุขภาพ - การประยุกต์การนวดตามแนวเส้นประธานสิบ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และการผ่อนคลาย - การนวดไทยผ่อนคลาย - การทบทวนการนวดไทย	๑. การฝึกปฏิบัตินวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย/นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ ๒. การประยุกต์ใช้การนวดไทยตามแนวเส้นประธานสิบ เส้นสันขาตาด เส้นปัตขาด เส้นรัดขาตาด ๓. การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และบรรเทาอาการปวดเมื่อย	๑. เตียงนวดไทยหรือเบาะนวดไทย พร้อมหมอน ปลอกหมอน ผ้าปูเบาะนวดหรือเตียงนวด ๒. ยาไทยประกอบการนวด เช่น ยาหม่อง ยานวดสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร ๓. ชุดแต่งกายสำหรับการฝึก ๔. ผ้าขนหนู ๕. กระดาษห่อหรืออุปกรณ์ในการทำความสะดวก								

หลักเกณฑ์มาตรฐาน	คำอธิบายการเตรียมมาตรฐาน		
๓. ด้านกิจกรรมการให้บริการ สำหรับนักเรียนในการฝึก ปฏิบัติที่สอดคล้องตามโครงสร้าง หลักสูตร (ต่อ)	เนื้อหาในหลักสูตรที่ เรียน	กิจกรรมการให้บริการ สำหรับนักเรียนในการฝึก ปฏิบัติที่สอดคล้อง ตามโครงสร้างหลักสูตร	ตัวอย่างอุปกรณ์
	๓. การใช้สมุนไพร ประกอบการนวด การ อบ และการประคบ สมุนไพร	๑. การทำลูกประคบ ๒. การเตรียมลูกประคบ สำหรับใช้งาน ๓. การประคบสมุนไพร ๔. การอบสมุนไพร ๕. การใช้ยาสมุนไพร/ ยาสามัญประจำบ้าน	๑. อุปกรณ์การทำลูก ประคบ เช่น ผ้าดิบ สมุนไพร หม้อดิน จานรองลูกประคบ เป็นต้น ๒. ลูกประคบที่พร้อม สำหรับการใช้งาน
	๔. การบันทึกผลการนวด	๑. การบันทึกก่อนและหลัง การนวด ๒. การวิเคราะห์และการ ติดตามผลการนวด จากการ ฝึกปฏิบัติ	สมุดบันทึกผลการนวด
๔. ด้านอาจารย์/วิทยากร ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน	๑. ผู้ดำเนินการ/ผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด เช่น แพทย์ แพทย์แผนไทย พยาบาล วิทยาศาสตร์บัณฑิต(สาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ) ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย เป็นต้น ๒. ระบุ อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนในแหล่งฝึก สัดส่วนอาจารย์ ๑ คน : นักเรียน ๑๐ คน		
๕. ด้านขอบเขตและข้อกำหนด ในการฝึกปฏิบัติภาคสนาม	๑. มีการมอบหมาย Case ในการฝึกปฏิบัติที่เหมาะสม เช่น ให้ฝึกเก็บประสบการณ์ใน การนวดไม่น้อยกว่า ๑ ราย ต่อวัน โดยมอบการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักสูตร ที่เรียน เช่น ผู้เรียนเรียนหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง ให้มอบหมาย Case ในการฝึกปฏิบัตินวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๒. การกำหนดช่วงเวลาการฝึกปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสม เช่น ๐๘.๐๐ น. – ๑๖.๐๐ น. หรือ ๐๙.๐๐ น. – ๑๗.๐๐ น. เป็นต้น ๓. กำหนดช่วงเวลาการรับนักศึกษาที่สามารถฝึกในสถานประกอบการได้ ต้องมีแบบ ประเมินการฝึกภาคสนามและแบบลงชื่อการฝึกภาคสนาม ๔. มีนโยบายการให้ความสนับสนุนด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินในการฝึก ภาคสนามของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนและสถานประกอบการเกิดความมั่นใจในการฝึก ภาคสนาม เช่น การมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ การมอบหมาย Case ที่ไม่สุ่มเสี่ยง ต่อด้านร่างกาย จิตใจ หรือทักษะที่เกินเกณฑ์		
๖. ด้านการประเมินผลการฝึก ปฏิบัติของผู้เรียน	โดยสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้จัดทำแบบฟอร์ม ให้สถานที่ฝึกปฏิบัติเป็นผู้ประเมิน ผู้เรียนในการฝึกภาคสนาม		

ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บประสบการณ์ในการฝึกภาคสนาม

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อสถาบัน /หน่วยงาน/.....
 หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ ๑๕๐ ชั่วโมง รุ่นที่.....
 ชื่อผู้อบรม.....นามสกุล.....
 ระยะเวลาการฝึกระหว่างวันที่.....เดือนพ.ศ.....
 ถึงวันที่.....เดือนพ.ศ.....
 สถานที่ฝึกภาคสนาม.....
 ที่อยู่.....

การฝึกภาคสนาม	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ
๑. การตรวจร่างกายเบื้องต้น						
๑.๑ การประเมินเพื่อแยกอาการที่สามารถนวดได้และนวดไม่ได้						
๑.๒ การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน						
๒. การนวดไทยเพื่อสุขภาพ						
๒.๑ วิธีการ ขั้นตอนการนวดไทยแบบทั่วไป ในท่านอนหงาย นอนตะแคง นอนคว่ำ ทำนั่ง นวดหน้า นวดศีรษะ						
๒.๒ การประยุกต์ใช้การนวดไทยตามแนวเส้นประธานสิบ เส้นสันขมวด เส้นปัตฆาต เส้นรัตฆาต						
๒.๓ การยืดเส้นเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อและบรรเทาอาการปวดเมื่อย						
๓. การใช้สมุนไพรประกอบการนวด การอบและการประคบสมุนไพร						
ศึกษาหลักวิธีการ ขั้นตอน ประโยชน์ ข้อห้าม ของการอบ						

การฝึกภาคสนาม	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ
สมุนไพร ประคบสมุนไพร สมุนไพรใน สาธารณสุขมูลฐาน รสของยา ๙ รส รวมถึงยาสามัญประจำบ้าน						
๔. การบันทึกผลการนวด						
๔.๑ การบันทึกก่อนและหลังการ นวด						
๔.๒ การวิเคราะห์และการติดตาม ผลการนวด จากการฝึกปฏิบัติ						
๕. กิจกรรมอื่นๆ (ระบุ)						

ตัวอย่างแบบบันทึกการประเมินผลการฝึกภาคสนามของผู้อบรมในแหล่งฝึกภาคสนาม

ส่วนที่ ๑ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย/ถูกระเบียบ					
๒. กิริยาจาจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสม					
๓. ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก					
๔. การใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยวิธีการพูดกับผู้อื่นได้อย่างดี					
๕. ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ					
คะแนนรวม					

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการ					
๒. มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ					
๓. มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน					
๔. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเวลาที่กำหนด					
๕. มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติ					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ส่วนที่ ๑ และแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน ส่วนที่ ๒ จะต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

เกณฑ์คะแนนการประเมิน ๕ ระดับ

ระดับคะแนน ๕ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดีมาก/ มีความรู้ความเข้าใจดีมาก

ระดับคะแนน ๔ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดี/ มีความรู้ความเข้าใจดี

ระดับคะแนน ๓ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับปานกลาง/ มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง

ระดับคะแนน ๒ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับพอใช้/ มีความรู้ความเข้าใจน้อย

ระดับคะแนน ๑ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับปรับปรุง/ มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบบันทึกการเก็บประสบการณ์ในการฝึกภาคสนาม

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อสถาบัน /หน่วยงาน/.....
หลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ ๖๐ ชั่วโมง รุ่นที่.....
ชื่อผู้อบรม.....นามสกุล.....
ระยะเวลาการฝึกระหว่างวันที่.....เดือนพ.ศ.....
ถึงวันที่.....เดือนพ.ศ.....
สถานที่ฝึกภาคสนาม.....
ที่อยู่.....

การฝึกภาคสนาม	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้ฝึกเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้ฝึกเทศ
๑. เกณฑ์กรมไทยเบื้องต้น						
๑.๑ การเตรียมและใช้สมุนไพร และตำรับยาแผนไทยประกอบการ นวด						
๑.๒ ข้อห้ามและประโยชน์ วิธีการใช้ในการบรรเทาอาการ เกี่ยวกับ กระตุก เส้นเอ็น และ กล้ามเนื้อ เช่น การประคบสมุนไพร						
๒. หลักการทฤษฎีการนวดฝ่าเท้า เพื่อสุขภาพ						
หลักการและทฤษฎีการนวดฝ่าเท้า เพื่อสุขภาพ ตามหลักเส้นประธานสิบ การนวดเท้าตามแนวเส้นประธานสิบ และการนวดกดจุดเท้า (Foot Reflexology)						
๓. การบริหารร่างกายโดยอาศัยัดตน และท่าบริหารอื่นๆ						
การฝึกปฏิบัติ การบริหารร่างกาย ด้วยท่าอาศัยัดตน ๑๕ ท่า ขึ้นตอน						

การฝึกภาคสนาม	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ	ว.ด.ป.	ชื่อ ผู้รับบริการ	ผู้นิเทศ
วิธีการ ประโยชน์ ข้อควรระวังต่าง ๆ และทำบริหารร่างกายส่วนเข้า ขา ท่อนล่าง เท้า						
๔. การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ						
๔.๑ การจัดเตรียมความพร้อมของ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ						
๔.๒ ขั้นตอนและวิธีการนวดฝ่า เท้าเพื่อสุขภาพ						
๔.๓ สุขอนามัยในการนวดฝ่าเท้า						
๔.๔ ประโยชน์และข้อระวังของ การนวดฝ่าเท้า						
๕. กิจกรรมอื่นๆ (ระบุ)						

ตัวอย่างแบบบันทึกการประเมินผลการฝึกภาคสนามของผู้อบรมในแหล่งฝึกภาคสนาม

ส่วนที่ ๑ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย/ถูกระเบียบ					
๒. กิริยาจาจาสุภาพเรียบร้อยและควบคุมอารมณ์ได้เหมาะสม					
๓. ความตรงต่อเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ฝึก					
๔. การใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยวิธีการพูดกับผู้อื่นได้อย่างดี					
๕. ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ					
คะแนนรวม					

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนประเมิน ให้ตรงกับความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

รายการแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน (ด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติงาน)	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของการให้บริการแต่ละรายการ					
๒. มีความรู้ และทักษะในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละรายการที่ให้บริการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ					
๓. มีทักษะในการประเมิน และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน					
๔. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเวลาที่กำหนด					
๕. มีความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการการดำเนินการให้บริการของแหล่งฝึกปฏิบัติ					
คะแนนรวม					

หมายเหตุ แบบประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ส่วนที่ ๑ และแบบประเมินผลคุณภาพการฝึกปฏิบัติงาน ส่วนที่ ๒ จะต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

เกณฑ์คะแนนการประเมิน ๕ ระดับ

ระดับคะแนน ๕ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดีมาก/ มีความรู้ความเข้าใจดีมาก

ระดับคะแนน ๔ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับดี/ มีความรู้ความเข้าใจดี

ระดับคะแนน ๓ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับปานกลาง/ มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง

ระดับคะแนน ๒ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับพอใช้/ มีความรู้ความเข้าใจน้อย

ระดับคะแนน ๑ หมายถึง มีความประพฤติอยู่ในระดับปรับปรุง/ มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด